

eindhoven

4/10/08 - 25/1/09

HEART LAND

kunst & muziek
uit het hart van de
Verenigde Staten

met onder andere
MAARTEN VAN ROSSEM
AD VAN MEURS
LOW
JEREMIAH DAY
ERNEST C. WITHERS
MARJETICA POTRČ
ALEC SOTH

muziekcentrum NETS PHILIPS EINDHOVEN **vanabbemuseum**

“Doe maar gewoon,
dan doe je al gek genoeg”

Dr. Bernard van Driel, psycholoog

Trouw laat zich van z'n
goedkope kant zien.

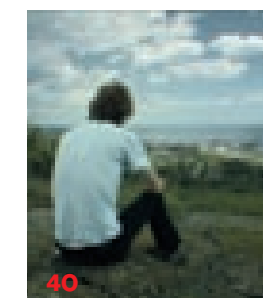
Trouw is een kwalitatieve compacte krant die betrokken is bij de samenleving. Die oog heeft voor wat er werkelijk in de wereld gebeurt. Die waarde hecht aan diepgang en persoonlijke ontwikkeling, waarbij levensbeschouwing, zorg, onderwijs & opvoeding en natuur & milieu een belangrijke plek innemen. Een krant met idealen. Een krant van deze tijd. Nu tot 10 oktober 2008 héél goedkoop. Ga naar www.trouw.nl/6voor6, vul de bon in op pagina 2 of bel 088 0557557.

NU
6 WEKEN
TROUW
VOOR €6

deVerdieping
Trouw

Deze aanbieding is geldig tot 10 oktober 2008, en geldt alleen indien u de afgelopen 3 maanden geen proefabonnement op Trouw heeft gehad.

INHOUDSOPGAVE

	Voorwoord	5
	Inleiding Reizen door het hart van de Verenigde Staten van Amerika	7
Openingsconcert	Woven Hand Dave Eugene Edwards' carte blanche	10
	Scott Hocking Lopend door Detroit, The Motor City	12
	John Weeden De Memphis-houding	13
Maarten van Rossem	over stedelingen en plattelanders in het Heartland	14
	Ad van Meurs The Watchman op reis	16
	Hardland/Heartland Selectie uit Us Doves	18
	Jeremiah Day Road trip door het Heartland	20
	David Olney zingt met twee stemmen	22
	Matt Bakkom Minneapolis: stille straten, grote namen	23
	Programma Heartland in Eindhoven	24
	Alec Soth Kunstenaar in het midden	26
	Ron Linker over Obama's Heartland	29
	Miss Rockaway Armada steekt de oceaan over	30
	Ernest C. Withers Foto expositie	32
	Marjetica Potrč Mogelijkheden na Katrina in New Orleans	34
	Carol Jackson De teloorgang van stedelijk Amerika	36
	Heartbreak Hotel Het ontstaan van een legendarisch nummer	37
	Matthew Day Jackson Locatie is alles	38
	LOW Slotconcert Heartland	40
	Greely Myatt Thuis in het Heartland	42
	Smart Museum of Art University of Chicago – Heartland, 2009	44
	Colofon	47

WOVENHAND

NIEUW ALBUM
'TEN STONES'

HEARTLAND
4 oktober 2008
Muziekcentrum Frits Philips
Eindhoven

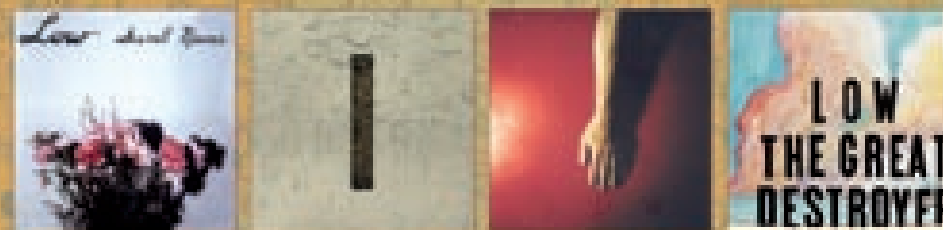
VERDER OP TOUR
14 november
Nijmegen, Doornroosje
21 november
Eersheid, Atak
22 november
Kerkrich, Next Festival
4 december
Leuven, Depot
5 december
Utrecht, Twiil

LOW

ONLANGS VERSCHENEN
'YOU MAY NEED
A MURDERER'
DVD

'DRUMS AND GUNS'
ALBUM

HEARTLAND
22 januari 2009
Catharinakerk
Eindhoven

zeker ook te koop bij

mania
DE HEUVELS, VAN PLATO & CONCEPTO
www.groenendaal.nl

distributie

KONKURRENT

www.konkurrent.nl

HEART LAND

Voor u ligt het magazine met het programma van Heartland, het eerste interdisciplinaire project dat het Van Abbemuseum en Muziekcentrum Frits Philips samen aan het (inter-)nationale publiek presenteren. Het project vormt de aftrap van een intensieve samenwerking tussen beide instellingen, die in de komende jaren zal resulteren in verschillende grote tentoonstellingen en evenementen.

Onze internationale zuidelijke regio van Nederland is een van de top-economieën van Europa. Door de ontwikkeling van onder andere Brainport en High Tech Campus én door de aanwezigheid van culturele instituten met een internationaal, divers en attractief cultureel aanbod zorgen wij gezamenlijk voor een florerend vestigingsklimaat. Het Van Abbemuseum en Muziekcentrum Frits Philips nemen met actuele tentoonstellingen, concerten en debatten het voortouw om met u van gedachten te wisselen over de culturele rijkdom en maatschappelijke uitdaging, die daar onlosmakelijk mee verbonden zijn.

Heartland vormt een even vanzelfsprekend als bijzonder begin van deze ambitie. In Heartland, ofwel het hart van de Verenigde Staten, vonden belangrijke ontwikkelingen en stromingen in zowel muziek als beeldende kunst hun voedingsbodem. Nu de Amerikaanse verkiezingen in november hun hoogtepunt zullen krijgen, is het belang van elke stem in deze 'swing states' groter dan ooit. De uitkomst van de verkiezingen zal wereldwijd grote consequenties hebben. Heartland duikt onder de oppervlakte van het kiezersgedrag en brengt de verborgen argumenten en creatieve roots ervan in kaart.

U bent van harte welkom tijdens onze feestelijke opening op zaterdag 4 oktober 2008, of in de maanden erna om een van de andere activiteiten van Heartland te bezoeken. We begroeten u graag in Eindhoven!

Wim Vringer

Directeur Muziekcentrum Frits Philips

Charles Esche

Directeur Van Abbemuseum

Heartland is een interdisciplinair project over kunst en muziek uit het geografische hart van de Verenigde Staten: het Heartland. Als bezoeker maakt u kennis met een onbekend deel van dit zo bekende land. Tijdens de Amerikaanse presidentsverkiezingen – een moment dat Nederland veel over de politiek hoort – geeft Heartland nieuwe culturele inzichten en een ander beeld van de Verenigde Staten.

Heartland bestaat uit een groepstentoonstelling met nieuw en bestaand werk in het Van Abbemuseum en een muziekprogramma in Muziekcentrum Frits Philips in Eindhoven. Daarnaast omvat het project lezingen en debatten, een foto-expositie, publicaties en een 'artists-in-residence'-programma.

Het project is een ambitieuze samenwerking tussen het Van Abbemuseum en Muziekcentrum Frits Philips, met het Smart Museum of Art in Chicago als Amerikaanse partner.

ZA 4 OKT 2008

Opening
Heartland Festival

WOVEN HAND

- Muzikás
- Zapp String Quartet

Met afterparty van
Clare & The Reasons

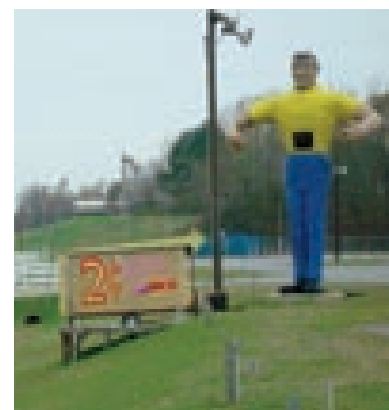
Muziekcentrum Frits Philips
20.15 uur - € 15 + € 1 servicekosten

Kijk voor meer informatie ook op
www.heartlandeindhoven.nl

MUZIEKCENTRUM FRITS PHILIPS
HEUVEL GALERIE 140, EINDHOVEN

REIZEN DOOR HET HART VAN DE VERENIGDE STATEN VAN AMERIKA

Onderzoeksreis Mississippi. Foto Charles Esche, 2008

Kerk in Alabama. Foto Charles Esche, 2007

Taco Bell in Arkansas. Foto Otto Berchem, 2007

Welkom in het Heartland, diep in het binnenland van Nederland. Drie maanden lang biedt de stad Eindhoven onderdak aan kunst en muziek uit het hart van de Verenigde Staten. In dit tijdschrift laten kunstenaars, denkers, musici en Nederlandse deskundigen op het gebied van de Amerikaanse cultuur u kennismaken met ons programma en leiden u rond door een rijk en fascinerend deel van de wereld.

Als afsluiting van deze denkbeeldige reis nodigen we u uit om naar Eindhoven te komen, in ons eigen Nederlandse Heartland, waar tentoonstellingen, concerten en optredens in het Van Abbemuseum en Muziekcentrum Frits Philips u zullen meenemen op een reis die vanuit het tropische New Orleans noordwaarts voert naar de industriële ruïnes in het centrum van Detroit.

Hoe het allemaal begon...

Het Heartlandproject heeft twee simpele aanleidingen: de eerste was de relatie tussen Nederland en de Verenigde Staten, de tweede had te maken met het Van Abbemuseum en het Muziekcentrum zelf. We wilden in Eindhoven een kunstproject dat zou samenvallen met de Amerikaanse presidentsverkiezingen. Voor veel Nederlanders zijn de Verenigde Staten (VS) een aantrekkelijk en nog steeds mysterieus land dat veel invloed heeft op het culturele en politieke leven hier. We horen en zien veel van wat er in New York, Hollywood en Washington gebeurt, maar over de gebieden en culturen tussen beide kusten in, het enorme middendeel van de Verenigde Staten, weten we heel wat minder. Juist op dit historische moment willen we de mensen een andere blik bieden op het centrum van de VS: het Heartland. We geven een beeld van de huidige cultuur, de bewoners en het landschap, via het unieke, creatieve werk van kunstenaars en musici.

Het Van Abbemuseum en Muziekcentrum Frits Philips zijn gevestigd in wat je het 'Nederlandse Heartland' zou kunnen noemen, in Eindhoven (Noord-Brabant). Als museum verzamelt het Van Abbemuseum al heel lang kunst uit de Verenigde Staten, vanaf de jaren zestig. Het was het eerste museum in Nederland dat werken van kunstenaars als Andy Warhol en Bruce Nauman tentoonstelde, waar-

WWW.MUZIEKCENTRUM.NL - 040.244 20 20

Onderzoeksreis Illinois. Foto Otto Berchem, 2007

Clanton, Alabama. Foto Otto Berchem, 2007

Louis Armstrong Parc in Louisiana. Foto Otto Berchem, 2007

Overton Park Shell in Memphis. Foto Kerstin Niemann, 2007

Onderzoeksreis Tennessee. Foto Otto Berchem, 2008

Onderzoeksreis Illinois. Foto Charles Esche, 2008

mee het de belangstelling voor dit soort werk sterk heeft gestimuleerd. In de jaren negentig verlegde het museum zijn aandacht naar de Westkust, naar het werk van Mike Kelley, Jason Rhoades en Paul McCarthy. Als u na uw bezoek aan Heartland ook de rest van het museum verkent, komt u vanzelf ook langs de Living Archive tentoonstelling waar u meer over deze geschiedenis te weten kunt komen. Vanuit deze achtergrond werden we ook nieuwsgierig naar het Heartland, de zone tussen de Oost- en de Westkust van de Verenigde Staten. We vroegen ons af hoe het zat met dit enorme geografische gebied dat op de Europese culturele wereldkaart maar mondjesmaat vertegenwoordigd was. Vanuit deze nieuwsgierigheid brachten we ons eerste bezoek aan dit gebied, waarbij we met de auto langs de

te stellen, met de zuidelijke punt in New Orleans en twee uitstulpingen naar Minneapolis in het westen en Detroit in het oosten.

We reisden vaak samen, wat ons in staat stelde de indrukken die we ieder vanuit ons eigen perspectief opdeden – en die voortkwamen uit onze achtergrond als twee Europeanen en één Amerikaan uit Chicago – met elkaar te vergelijken. Wij ontdekten zo dat dit gebied veel minder gemakkelijk te bevatten is dan je op het eerste gezicht zou denken. We ontmoetten kunstenaars, medeconservatoren en mensen die geïnteresseerd waren in het culturele leven in hun eigen stad. We deden hierbij bijzondere ontdekkingen. Zo drongen we met Scott Hocking een verlaten auto-

en de specifieke sfeer van iedere afzonderlijke plek. Bij het samenstellen van het Heartlandprogramma hebben we zoveel mogelijk geprobeerd deze ervaringen mee terug te nemen naar Eindhoven en ze met u te delen.

Wat er nu te zien is...

In het Van Abbemuseum introduceren wij eerst de regio – te beginnen bij de rivier de Mississippi via een aantal kunstwerken. Van daaruit wordt u in de tentoonstellingsruimten meegenomen op een reis dwars door dit hartvormige gebied naar het noorden. Onderweg maakt u kennis met werk van kunstenaars van verschillende generaties en met een eigen kijk op het maken van kunst. Er zijn recente, in opdracht gemaakte werken te zien van kunstenaars die op ons verzoek hun visie hebben verbeeld, maar ook werken die in de afgelopen vijftien jaar in Nederland zijn gemaakt. Alle kunst en muziek van dit project zijn – elk op hun eigen wijze – een reactie op de samenstelling van dit gebied, en zijn gemaakt door inwoners van het Heartland zelf, maar ook door kunstenaars uit andere delen van de Verenigde Staten en uit Europa. Dit doen wij zodat, net als bij het team van conservatoren het geval is, zowel het perspectief van insider als dat van buitenstaander vertegenwoordigd is.

In het Van Abbemuseum is ook een ruimte ingericht waar voorbeelden te zien zijn van onafhankelijke initiatieven die het creatieve werk van de kunstenaars ondersteunen. Deze initiatieven lopen uiteen van nieuwe, kleinschalige, door kunstenaars geleide bedrijven als KKProjects in New Orleans en Percolator uit Lawrence in Kansas tot fabelachtige opleidingsprogramma's als Grand Arts in Kansas City en gevestigde, door kunstenaars gerunde centra als de Soap Factory in Minneapolis. Deze projecten bieden een alternatief voor commerciële structuren en dragen bij aan de verweving van creatieve gemeenschappen binnen het gigantische en versnipperde Heartlandgebied.

En waar het naartoe kan gaan ...

Zoals deze eerste presentatie van Heartland deels is geïnspireerd door de geschiedenis van het Van Abbemuseum, zijn rol binnen Eindhoven en zijn Europese context, zo zal het project in zijn uiteindelijke vorm ontstaan in samenwerking met zijn volgende locatie: het Smart Museum of Art in Chicago, waar de tentoonstelling in het najaar van 2009 naartoe gaat. Chicago is een van de grootste stedelijke centra in het Heartlandgebied en nauw verbonden met het landelijke Midwesten van de Verenigde Staten.

Als team van conservatoren zullen we ons onderzoek het komende jaar voortzetten en de impact van het project verder uitbreiden. Met veel van de collega's die we tijdens onze reizen hebben ontmoet zijn we gesprekken aangegaan. Samen bekijken we welke mogelijkheden er zijn om in het najaar van 2009 in verschillende gemeenschappen en steden een reeks gesprekken, evenementen en tentoonstellingen te organiseren over dit Heartlandgebied.

Dankzij de samenwerking op vele niveaus biedt Heartland u de mogelijkheid verschillende cultuuruitingen uit en over dit gebied te beleven, niet alleen via hedendaagse kunst maar ook via de vermaarde muzikale tradities van het gebied. We hopen dat dit tijdschrift, in combinatie met de andere elementen van het Heartlandproject, u een nieuw verhaal over Amerika zal vertellen; een verhaal dat veel verrassends toevoegt aan wat u al over dit gebied weet.

Charles Esche, Directeur Van Abbemuseum
Kerstin Niemann, Onderzoekconservator Van Abbemuseum
Stephanie Smith, Directeur collecties en tentoonstellingen en conservator hedendaagse kunst van het Smart Museum of Art, University of Chicago
Frank Veenstra, Artistiek manager Muziekcentrum Frits Philips

“het gebied dat Mark Twain ooit ‘de romp van de natie’ heeft genoemd”

Mississippi reisden, van New Orleans tot aan St. Louis. Muziek speelt in het Heartland van de Verenigde Staten uiteraard een zeer belangrijke rol; het Muziekcentrum heeft een veelzijdig programma samengesteld met muziek van het zuiden tot het noorden van de regio. De samenwerking in Eindhoven geeft de gelegenheid aan beide instellingen om elkaars specialisme te presenteren: in het Muziekcentrum is een foto-expositie te zien en in het Van Abbemuseum zullen een aantal muziekkuitvoeringen plaatsvinden.

Sinds die eerste reis hebben we bezoeken gebracht aan onder meer Chicago, Detroit, Kansas City, Minneapolis en Omaha, waarbij we ons vooral concentreerden op het gebied dat Mark Twain ooit ‘de romp van de natie’ heeft genoemd. Als eerste oriëntatiepunt kozen we de rivier de Mississippi, met zijn rijke sociale, economische en culturele geschiedenis, en als tweede de staten van het Midwesten. Om een idee te krijgen van dit gebied is het wellicht het gemakkelijkst je een hartvorm op de kaart van de VS voor

fabriek in Detroit binnen om zijn werk te bekijken, gemaakt met materialen die hij ter plekke vindt. Ook ontmoetten we Dan Peterman en Theaster Gates op het wonderbaarlijke Experimental Station in Chicago, waar mensen uit verschillende gemeenschappen die tegelijkertijd elkaars burens zijn met elkaar in contact worden gebracht. In het zuiden werden we geïnspireerd door Marjetica Potrč's voorstel voor een nieuwe Republiek van New Orleans, een werk dat ze maakte als reactie op de verwoestingen door orkaan Katrina. En we ontmoetten Greely Myatt, die plattelandstradities uit Mississippi zijn eigen draai geeft in zijn atelier dat halverwege ligt tussen een monument voor de oprichter van de Ku Klux Klan en de plek waar Martin Luther King Jr. werd vermoord. In Omaha zagen we de meest recente versie van 'Whoop Dee Doo', een geraffineerde, uiterst gemakkelijke variëteévoorstelling waarin kunstenaars en lokale talenten samen een programma verzorgen met acts die uiteenlopen van kunstperformances tot tapdansen. Deze ont-hullende momenten legden iets bloot van de geschiedenis

OPENINGS CONCERT WOVEN HAND

Dave Eugene Edwards' carte blanche

Dave Eugene Edwards. foto: Ruud Lips

De goudkoorts bracht de Nieuwe Wereld niet alleen Europese immigranten, maar ook de oervorm van de blanke Amerikaanse volksmuziek: de hillbilly.

Een curieuze naam die op even curieuze wijze met Nederland lijkt te zijn verbonden. Volgens de overlevering slaat 'Billy' in hillbilly op William of Orange, Billy Orange dus, stadhouder Willem III Hendrik van Oranje-Nassau; van 1688 tot 1702 koning van Engeland, Schotland en Ierland. In die jaren trokken vele Schotse landverhuizers richting Amerika. Zij kwamen in de Appalachen terecht, de 'hill' uit hillbilly dus. En omdat ze zo vaak spraken over hun koning Billy werden ze sindsdien 'hillbillies' genoemd. Met de 'verhuiswagen' kwam een bont pallet aan Europese muzikale roots mee en al snel klonk het geluid van de Ierse fiddle, Italiaanse accordeon, wals en polka in dancehalls, alwaar de kersverse hillbillies zich na een 'week of hard labour' met hun muziek vermaakten. De beste balladeers en fiddlers vertoonden hun kunsten tijdens de plaatselijke vaudeville en medicine show.

Hoewel vanaf het begin van de twintigste eeuw de grammofoonplaat op grote schaal muziek populariseerde, kreeg de muziekindustrie pas in 1920 interesse in hillbilly-muziek. Vanwege de vermeende white trash-bijklank werd hillbilly maar even omgedoopt tot het beter verkoopbare 'country'. Vanaf dat moment ging 't snel. Met in de begindagen de Carter Family en later Hank Williams en hillbilly-cat Elvis Presley voorop. Country groeide uit tot de vox populi van blank Amerika. En zoals met vele muziekstijlen die zijn ontsproten aan de smeltende pot van de Heartland, zagen talloze country-offshoots sindsdien het licht. Met aan het ene uiteinde van het firmament de door Nashville gedomineerde country-pop van coryfeeën als John Denver en Dolly Parton. En op uiterst links, de alternative country: met als kopstuk 'the godfather of Alt.country' Neil Young, die sinds het Woodstock-tijdperk generaties van lofi-muzikanten beïnvloedde.

Dave Eugene Edwards' 16 Horsepower kwam midden jaren negentig met een eigen Alt.country-variant. Noem 't een soort country noir: een mengsel van traditionele folk, Americana, country en alternative rock, gelardeerd met teksten over zonde en verlossing. Tegenwoordig zet Edwards zijn stemmige muziek voort onder de naam Woven Hand. Tijdens de openingsavond van Heartland voegt hij een nieuw elixer toe aan zijn eigen 'country blend'. Voor zijn carte blanche nodigde hij Zapp String Quartet uit Nederland uit en de grootste Hongaarse folk-groep van dit moment Muzsikás, waarvan hij Outlaw Song leende. Een eenmalig samenwerkingsverband, waarin Edwards op zoek gaat naar de Europese roots van de country, om 't tegelijkertijd te verrijken met ..., een tikje curieus, de Zapp strijkkwartet-sound uit de 'dutch mountains'.

Frank Veenstra is artistiek manager van Muziekcentrum Frits Philips Eindhoven.

Openingsconcert Heartland: **Woven Hand, Muzsikás & Zapp String Quartet**, afterparty met Clare & The Reasons.
04/10/2008, 20:15 uur,
Muziekcentrum Frits Philips.
Entree € 15 + servicekosten.
Kaarten via muziekcentrum.nl,
040-2442020, via ticketservice.nl,
0900 300 1250 (45 cpm) en de bekende voorverkoopadressen.

SCOTT HOCKING

Scott Hocking, Ziggurat, Detroit, 2008

Ik heb nooit van de term Heartland gehouden. Het wordt in Amerika al zo lang gebruikt als marketing-instrument en politiek toverwoord dat ik er de kriebels van krijg.

De term roept beelden op van in denim geklede, hard-werkende Marlboro-mannen die na het werk een Budweiser drinken; reclames voor pick-up trucks met country-rock-muziek op de achtergrond; graanvelden en koeien, zelfs George Bush in eigen persoon. Met het woord op zich heb ik geen probleem. Het is eigenlijk wel aardig: een 'Heartland' klinkt als een sterke en mooie plek. Maar het is versimpeld tot een stereotype. In werkelijkheid is het heartland een combinatie van het Midwesten, de Grote Meren, de prairies, de Rust Belt, de Bible Belt en het Mississippibassin. Het is deels Dust Bowl, deels Appalachen, deels Noord, deels Zuid en alles ertussenin. De heartlanders zijn even divers als het landschap. Het is moeilijk voor te stellen wat het Amerikaanse Heartland betekent voor mensen uit andere landen. En of ze wel weten dat het überhaupt bestaat.

Als kunstenaar ben ik geïnteresseerd in vergeten plekken en dingen die uit het zicht worden gehouden, buiten de gedachten. Ik ben lang bezig geweest met het verkennen van mijn omgeving, op jacht om zo veel mogelijk informatie, beelden en materialen te verzamelen. Ik heb drie jaar zonder auto in Detroit gewoond. Ik liep, fietste, lifte, en ging met de bus. In de Motor City wordt het leven trager zonder auto. Het is een stad voor automobilisten en het is moeilijk om alles wat je nodig hebt op loopafstand te vinden. Soms deed ik er twee uur over om op een plek te komen waar ik met de auto in twintig minuten was geweest. Ik leerde geduldig en meditatief te zijn en als ik op een bus wachtte of erin reed.

Scott Hocking, Skylight Forest, Detroit, 2008

Aan de andere kant ging het veel meer voor me betekenen om door Detroit te lopen. Het kon me nooit schelen hoe lang ik erover deed, en ik genoot ervan details te onderzoeken die ik had gemist als ik er met de auto langs stook. Langs het spoor lopen of door verlaten gebieden van Detroit, dat werden mijn natuurwandelingen – dichters kon ik een boswandeling niet benaderen. Ik vond vertroosting in reusachtige, leegstaande fabrieken en overwoekerde buurten en schoonheid in het verval en de transformaties die ik daar aantrof. Sindsdien heb ik alweer jaren een motorvoertuig, maar nog steeds loop ik het liefst naar werklocaties, zoals de locatie die ik voor de Heartland-tentoonstelling heb gedocumenteerd. Het is niet onmogelijk om in Detroit te wonen zonder auto, maar gemakkelijk is het evenmin. Het hangt er helemaal vanaf hoeveel tijd je hebt.

Waar ik ook kom, mijn werk wordt altijd beïnvloed door de geschiedenis en de mensen van die plek. Vaak wordt mijn reactie gevoed door het geïnspireerd of juist geïrriteerd zijn over wat ik vind. In Detroit heb ik gewerkt met leegstaande fabrieken en resten van aarden wallen van de oorspronkelijke bewoners, in de wetenschap dat ik in zekere zin samenwerkte met duizenden anderen die daar ooit hebben geleefd of gewerkt, de materialen hebben gebruikt die ik nu vind, en de leegstaande bouwwerken hebben gebouwd waarmee ik nu werk. Ik word beïnvloed door het verleden, vooral door hoe de mens door de tijd heen met de natuur is omgegaan, maar de gebeurtenissen van dit moment raken me evenzeer. Als ik me voorstel hoe men in de toekomst tegen onze tijd zal aankijken, ben ik heel benieuwd waar het met de wereld naartoe zal gaan, maar ook bang. Ik probeer de kijker kwesties te laten zien die ik belangrijk vind en dingen waar zij misschien overheen hebben gekeken, zoals ideeën over aangeleerde schoonheid en/of lelijkheid.

Werk van kunstenaar **Scott Hocking** (woont en werkt in Detroit, Michigan) is te zien in de tentoonstelling Heartland in het Van Abbemuseum in Eindhoven.

JOHN WEEDEN

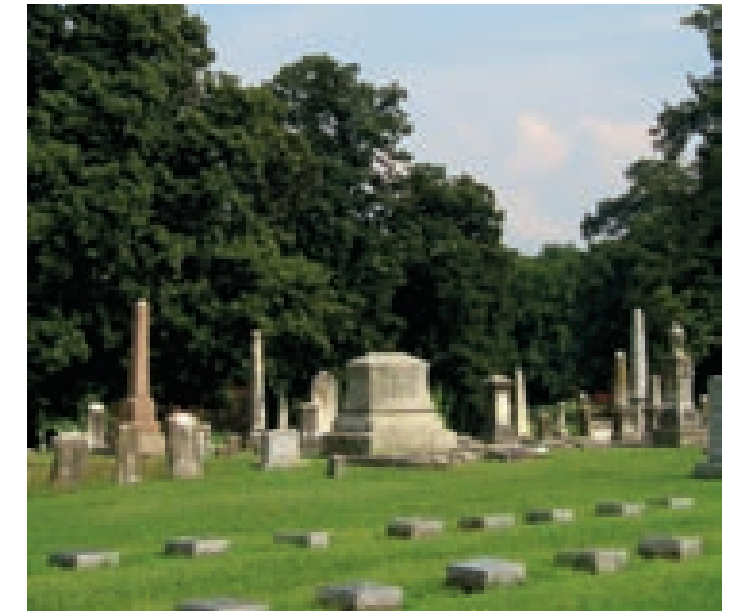
RISK, Elmwood Cemetery, Memphis, Tennessee, 2008. Foto's John Weeden

'Goed, maar... waarom kom je dan in vredesnaam naar Memphis?'

Dat was mijn eerste reactie toen ik een stem met een accent hoorde die een merkwaardig soort tentoonstelling wilde bespreken. Het uitgangspunt intrigeerde me: het in kaart brengen van de hedendaagse kunstpraktijken in het uitgestrekte binnenland van de Verenigde Staten, voor een deel gewijd aan het huidige 'kunstklimaat' van onze woonplaats. Tot een paar jaar geleden kwamen hier vrijwel nooit buitenlanders met belangstelling voor hedendaagse kunst. Natuurlijk, er waren altijd toeristen die voor Elvis kwamen en door de straten van de geboorteplaats van de blues wilden lopen, maar kunst? Onwaarschijnlijk. Hedendaagse kunst? Onbegrijpelijk.

Toch heeft de afgelopen vijf jaar een gestage stroom van creatieve geesten van over de hele wereld diverse verkenningstochten gemaakt door ons achterland, uit nieuwsgierigheid naar wat er achter de mythe van hun muzikhelden schuilgaat. Als ze praten over hun omzwervingen in Memphis, gaat het vaak op een gedempte, opgewonden toon over een ongrijpbaar 'gevoel' dat ze in Memphis hebben ontdekt en dat ze nog nergens anders hebben ervaren. Iets wat tegelijkertijd intiem vertrouwd en surrealistisch uitheems aanvoelt, lijkt in de lucht om hen heen te hangen. Wat nog het meest uitzonderlijke is, is het feit dat ze bijna zonder uitzondering nooit meer weg lijken te willen. Sterker nog: velen komen elk jaar terug en blijven wekenlang, vastbesloten om erachter te komen waarom ze zich toch zo hopeloos aangetrokken voelen tot de onuitsprekelijke, onverzadigbare ziel van deze stad.

Wat is het toch dat hen lijkt aan te roepen? Wat heeft ons stadje halverwege de Mississippi toch dat mensen van overzee zo intrigeert? Waarom is deze rauwe, vrijgevochten stad opeens zo onweerstaanbaar voor mensen die beslist verfijndere liefhebberijen hebben dan barbecuwedstrijden

of een rock 'n roll-nostalgietours? Misschien het overweldigende gevoel van authenticiteit dat hier nog steeds vlak onder het plaveisel weerklinkt? Misschien het complete gebrek aan pretentie van de meeste inwoners van deze stad – mensen die nooit veel gehad hebben en er dus aan gewend zijn zich te behelpen? Of misschien is het de typerende Memphis-houding, de rauwe onvoorspelbaarheid die de stad kenmerkt, voortdurend in beweging – een mysterieuze toestand van permanente nieuwsgierigheid, chicanes, uitbundigheid, wanhoop, elegantie, snoeverij, scepsis, passie, en een bepaald soort opstandigheid, van 'the hell you say?'

Als spiegel van dit levendige mengsel is het culturele veld in Memphis altijd een excentrieke mengelmoe van het gewone en het buitensporige geweest. Buiten de traditionele kost van de conservatieve commerciële galeriën en de encyclopedische musea worden onze meest meeslepende kunstpraktijken gedreven door een rebelse ethiek van 'damn the torpedoes, full speed ahead. Ook de muzikanten in de stad hebben met hun nadruk op het experiment, hun gretige onderzoeksdrang en hun pathologische, bijna mate-loze obsessie voor zowel het artistieke als het mysterieuze, voortdurend bijgedragen aan de dynamiek van de plaatselijke kunstscene.

Memphis is in zo veel opzichten het einde van de wereld dat je ervoor terugschrikt om zelfs maar te proberen een definitie te geven van haar doen en laten. Binnen dezelfde hartslag kunnen we extatisch van je houden en toch geen moer om je geven. Deze stad met modder in haar aderen en bloed aan haar handen zal kunst blijven maken alsof haar leven ervan afhangt, omdat dat in feite ook zo is.

John Weeden is freelance curator in Memphis, Tennessee, waar hij tevens algemeen directeur is van de Urban Art Commission.

Maarten van Rossem tijdens debatavond, Van Abbemuseum, 4 juli 2008. Foto Bram Saeys.

MAARTEN VAN ROSSEM

Stedelingen en plattelanders in het Heartland

Het is evident dat The Great American Heartland een mythische regio is. Het is volgens sommigen dat deel van de Verenigde Staten waar de traditionele waarden, individualisme, ijver en de vreze Gods nog intact zijn. Anderen zien het als de oorsprong en de huidige vestigingsplaats van het religieuze en politieke obscurantisme dat George W. Bush acht jaar president van de Verenigde Staten heeft gemaakt.

Kortom, de 'sommigen' en 'anderen' uit het voorgaande zijn respectievelijk Republikeinen en Democraten. Het Heartland bestaat in dat geval uit de bekende rode staten op de verkiezingskaartjes die Republikeins stemmen. Kijken we naar de verkiezingsuitslagen van de afgelopen jaren, dan is het in ieder geval opvallend hoezeer de Democraten, op een enkele uitzondering na, de staten domineren die aan de beide oceanen liggen en de Republikeinen, opnieuw afgezien van enkele uitzonderingen, alle staten die daartussen liggen. Het ligt voor de hand deze situatie nader te duiden: er is een extrovert en modern Amerika, en er is een introvert en traditioneel Amerika en dat correspondeert vrijwel perfect met de ligging aan zee of in het binnenland. De werkelijkheid is zoals altijd aanzienlijk ingewikkelder, maar zij heeft wel degelijk een betekenisvolle relatie met de schematische duiding die hiervoor is gegeven. Laat ik eerst proberen een iets scherpere definitie van het Heartland te geven. Daarmee verliest dat begrip zijn mythische karakter, maar wint het aan geografische en historische duidelijkheid.

Traditioneel worden de Verenigde Staten verdeeld in vier vrij duidelijk onderscheiden regio's, het Noord-Oosten, het Midden-Westen, het Zuiden en het Westen. Die regio's hebben een vage, maar desalniettemin herkenbare identiteit. In het Noord-Oosten en deels in het Zuiden, ligt de oorsprong van de Republiek. Het Zuiden is, vanwege de slavernij en de Burgeroorlog, verreweg de meest problematische regio. In feite is dat nog steeds zo. Als de Verenigde Staten in sommige opzichten sterk afwijken van de West-Europese naties, dan wordt dat vaak veroorzaakt door de – weinig aantrekkelijke – eigenaardigheden van de zuidelijke staten. Het Westen heeft iets sprookjesachtigs, of dat nu het tragische lot van de indianen betreft of de swingende strandcultuur van het gouden Californië. Blijft over het Midden-Westen, dat de staten omvat van Ohio tot North-Dakota en Michigan tot Kansas. Daar lag ooit in de negentiende eeuw de echte frontier, daar werd ooit het echte Amerikaanse volkskarakter gevormd, individualistisch en democratisch. Dat was van oorsprong een regio van zelfstandige boeren, mannen en vrouwen zonder stedelijke sophistication, maar met het hart op de juiste plaats,

stijfkoppig maar eerlijk. Mogen we de cijfers geloven dan wordt er in het Midden-Westen nog steeds harder gewerkt dan in de andere regio's. In het Midden-Westen werd de slavernij al in een zeer vroeg stadium verboden, de rivier de Ohio was traditioneel de grens tussen slavernij en vrijheid. Zo is het Midden-Westen gespaard gebleven voor alle ellende die de slavernij, die allergrootste vergissing, dat gruwelijke geboortedefect van de grote Republiek, heeft veroorzaakt.

“De stedelijke Amerikanen wonen op eilanden in het Heartland”

Veel sociaal-wetenschappelijke onderzoekers hebben ook in het Midden-Westen de essentie van de Verenigde Staten gezocht. Het fameuze onderzoeksobject Middletown, in werkelijkheid Muncie, ligt in Indiana. Is het Midden-Westen dan toch daadwerkelijk het Heartland als we naar cultuur en geschiedenis kijken? Ik weet het niet. Via eigen waarneming wil ik eigenlijk voorzichtig terug naar de ruimere definitie die ik aan het begin van het Heartland heb gegeven. Wie op Manhattan een auto huurt en in noordelijke richting rijdt doet er uren over om de wereldmetropool definitief te verlaten. Heeft de automobilist de stad eenmaal achter zich gelaten, dan is hij ongetwijfeld verbaasd over het voor een West-Europeaan bepaald dun bevolkt ogende platteland van upstate New York. Buigt hij af in westelijke richting en houdt hij het zuidelijke deel van de staat aan, dan realiseert hij zich al vrij snel dat hij het moderne, metropole Amerika heeft verlaten en zich bevindt in het mythische Great American Heartland. Hier wordt Republikeins gestemd, hier gaat men trouw ter kerke en lijkt het of de jaren vijftig nimmer zijn afgelopen. Het lijkt in de VS vaak alsof het platteland veel plattelandser is dan bijvoorbeeld in Nederland.

Eenzelfde verschijnsel doet zich voor in een andere typische 'blauwe' staat; Massachusetts. Die staat is als geheel de meest progressieve van de VS, maar die progressiviteit wordt bepaald door de enorme agglomeratie van Boston. Wie van oost naar west rijdt, verlaat opnieuw het metropole Amerika en rijdt het Heartland binnen. Misschien is het Heartland hier niet zo zuiver als op het platteland van Kansas, maar het is toch herkenbaar. Het Heartland is kortom vrijwel overal, de stedelijke Amerikanen wonen op eilanden in het Heartland. Mijn eigen familie vertoont de wonderlijke culturele tegenstellingen tussen de metropole Amerikanen en de bewoners van het Heartland. Mijn ene nicht woont in een modieuze voorstad van Boston en is getrouwd met een Australiër die zijn leven lang in

de computerindustrie heeft gewerkt. Zij zijn beide ethisch bewogen en zeer progressief en zouden in Nederland waarschijnlijk op Groen Links stemmen. Toen Bush in 2004 was herkozen, kwam mijn nicht wenend aan de telefoon. Ik mocht dan teleurgesteld zijn; het was haar staatshoofd en dat was pas echt erg. Mijn andere nicht, een zuster van de eerstgenoemde, woont in een aantrekkelijke buitenwijk van Columbus, de hoofdstad van Ohio. Zij is getrouwd met een Amerikaan die afkomstig is uit een arbeidersmilieu in Cleveland. Hij heeft dat milieu overigens achter zich gelaten, heeft scheikunde gestudeerd en is in de jaren zestig en zeventig rijk geworden. Hij is zeer intelligent en goed op de hoogte van politieke kwesties. De culturele basis-outillage van het Heartland, of wellicht in zijn geval van de Midwest, heeft hij niet verloren. Hij heeft twee geweren in huis en meerdere handvuurwapens, terwijl ik er van overtuigd ben dat mijn nicht in Boston nog nooit een wapen in handen heeft gehad. Hij stemt bij gebrek aan beter Republikeins, want hij voelt zich 'libertarian': de overheid moet zich zo min mogelijk met de samenleving bemoeien.

Hoe enorm de culturele verschillen zijn tussen Boston (en Nederland!) en Columbus, tussen personen in dezelfde familie, maar residerend in verschillende regio's van de VS, toont het volgende incident. Ik zat met mijn dochter en echtgenote in de tuin van mijn neef en nicht in de buitenwijk van Columbus. Achter in de tuin hebben zij een fraaie moestuin. Plotseling ontstond er beroering, in die moestuin was een groundhog, een vrij omvangrijk Amerikaans knaagdier, gesignaleerd. Mijn dochter zei direct het een lief dier te vinden. Zo niet mijn neef, die op kordate toon mijn nicht opdracht gaf een van zijn geweren te halen. Er dreigde een executie. Mijn dochter trok bleek weg en zei dat zij onmiddellijk zou vertrekken als mijn neef voor haar neus een groundhog zou doodschieten. Tot een echt familiedrama kwam het niet, want de groundhog maakte zich gelukkig uit de voeten. Dat wij moeilijk deden over het eventuele schieten van de groundhog, vond mijn neef onbegrijpelijk. Hoe gezellig het bezoek ook was, cultureel waren wij ver van elkaar verwijderd. Het ziet er overigens op lange termijn naar uit dat de cultuur van de sentimentele stadsbewoners het gaat winnen van de pragmatische jagers (moordenaars?) van het Heartland. De kleinsteedse, conservatieve wereld die het Heartland definieert en draagt zal onvermijdelijk verdwijnen, maar dat kan nog wel even duren omdat het Amerikaanse platteland zo enorm groot is.

Maarten van Rossem is bijzonder hoogleraar Geschiedenis aan de Universiteit Utrecht en gespecialiseerd in de geschiedenis en politiek van de Verenigde Staten.

AD VAN MEURS

De reis ging naar Ponca City, in het noorden van Oklahoma. Daar begonnen de Heartlands, dat grote onbekende Amerika dat zich uitstrekt tot aan de Canadese grens. De club heette Webb's World of Fun, wat een eufemisme is voor wat een gribus en onderkomen bouwval zou blijken. Maar de weg ernaartoe!

Het was laat oktober maar nog warm, Indian Summer heet dat, ooit nog het mooist bezongen door een Fransman nota bene, Joe Dassin met L'Été Indien. Dus door het donker, met de ramen wagenwijd open, reden wij Oklahoma binnen. Alras werd de omgeving leger, niet dat wij dat zagen maar je voelde de omgeving leger worden. Behalve onze koplampen en een enkele tegenligger waren er bijna geen lichten, een enkel puntje ergens ver weg. Ik voelde mij als in een ruimtecapsule zoemend over een andere planeet in een ander universum. Een lauwarme wind, eeuwenoud, vulde onze cabine.

“Wij brabohippies creëerden zo ons eigen 'easy rider'-gevoel”

Wat was dat toch voor vreemde euforie die over mij neerdaalde? Het duurde even voordat ik het gevoel kon plaatsen, maar ik reed hier natuurlijk opnieuw door De Peel, zoals ik dat vroeger deed, iedere dag naar school in Helmond, op de fiets, en later op de brommer met vrienden, terugkomend van feesten in Venray, Asten, en waar al niet, terug naar Gemert. Wij brabohippies creëerden zo ons eigen 'easy rider'-gevoel, wat nog versterkt werd door het feit dat een favoriete band was neergestreken in de Peel, in een boerderij in Neerkant: CCC Inc.. Dat waren nog eens echte hippies maar die kwamen dan ook uit Amsterdam, destijds ook een ander universum. Maar diezelfde sensatie van 'Naturempfindung', en van een nooit eindigende horizon gekoppeld aan een verwachtingsvolle toekomst overkwam mij daar, in Osage County, Oklahoma.

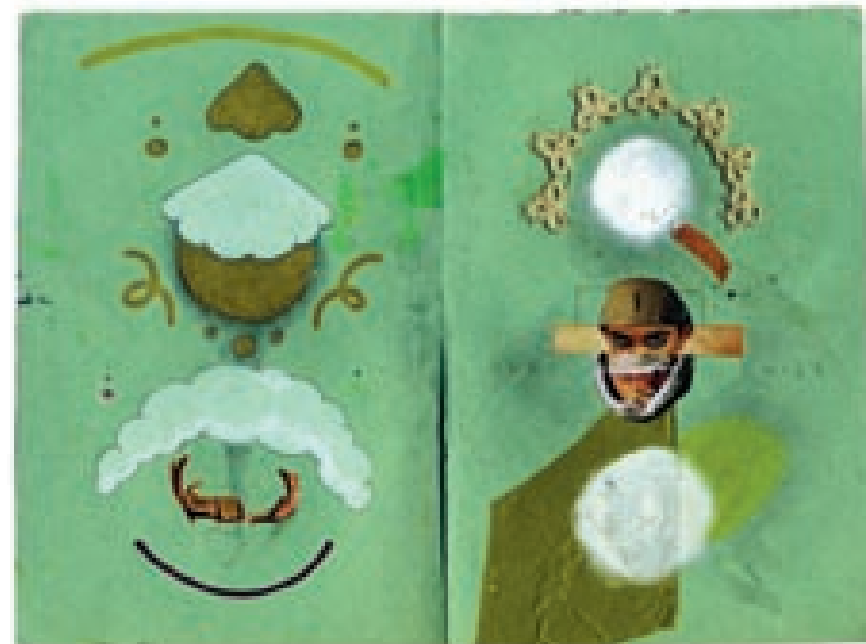
De volgende dag, toen het licht was, doorkruisten wij

dorpen zoals Pawhuska, (Elsendorp zullen we maar zeggen), waar de cops werkelijk achter een struik klaar stonden om snelheids-overtreders te bekeuren. Hominy (Zeilberg), met plastic silhouetten van indianen boven op een heuvel, en vervolgens eindeloos veel mijlen met niets. In de verte koeien, die in mijn levendige verbeelding natuurlijk al gauw bizons werden, of waren het werkelijk bizons? Uiteindelijk reden wij het oliestadje Ponca City binnen (vooruit, Deurne...), waarvan het centrum besloten had te blijven steken in het jaar 1920. Als bestofte cowboys bezetten wij een antiek radiostation met een al even antieke dj, die voor het eerst oog in oog stond met Europeanen en wilde weten of wij daarginds ook met dollars betaalden en die wel eens een paspoort wilde zien, want dat had daar niemand. Nergens voor nodig.

Later in Webb's, een oord waar ik een boek aan kan en misschien wel zal wijden,

vulde de ruimte zich met heksen, seriemoordenaars, spoken, en anderszins verklede malloten. Het was 31 oktober, Halloween! Dit kende ik, carnaval in Hotel de Kroon in Gemert anno 1963 en andere jaren. Wij, de band, speelden als een club gangsters, desperado's, brutaal en overmoedig. In de pauze stond ik in de deur naar buiten te kijken. De regen kwam met bakken uit de hemel en de mensen holden in en uit auto's, dronken en gillend, zoals alleen Amerikaanse meiden dat kunnen, maar over mij kwam een warme rust. Was dit mijn 'thuis-komen'? Nee, dat is een veel te groot woord. Wel telde ik mijn zegeningen: ik speelde gitaar in een bandje en aan mijn fietsen door De Peel was nog geen eind gekomen.

Ad van Meurs is singer-songwriter (mede onder de naam The Watchman) en maakt momenteel samen met Ankie Keultjes en filmmaker Dré Didderiëns de documentaire film *Searchin' for the heart of the Heartland*, die in première zal gaan op 08/01/2009, 20:15 uur, Muziekcentrum Frits Philips Eindhoven. Entree € 15 + €1 servicekosten.

Collage van pagina's uit Us Doves door Hardland/Heartland, WE: AA x CQ x ETC, Minneapolis, Minnesota, 2008.

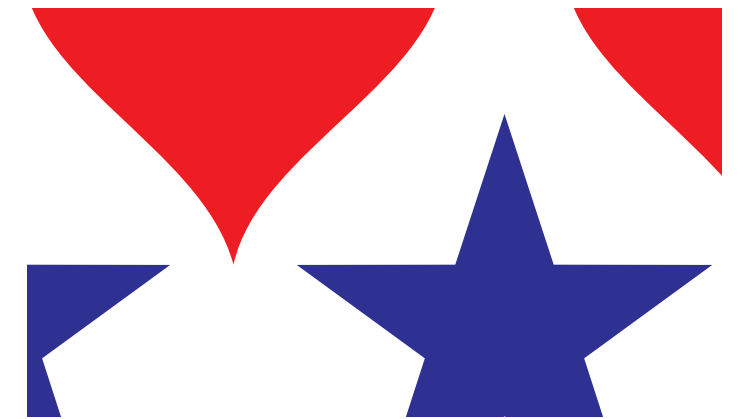
JEREMIAH DAY

Road trip door het Heartland

Mijn vriend en ik maakten vaak grapjes over een 'magisch blik bonen' dat we langs de weg onder de sterren op een vuurtje opwarmen. Op de een of andere manier zijn dat soort momenten, net als in On the Road van Jack Kerouac, vervuld van verwondering en voldoening. Elke keer als ik zo door het land trok en om me heen keek (op een rustplaats in North Carolina, in een klein park in Grand Junction, Colorado) en ik zat – op een houtblok of een tak de nacht in te staren – kon ik denken: "Ik zou hier kunnen blijven, mijn plannen opgeven en hiervoor kiezen." De grap is natuurlijk dat het alleen maar een blik bonen is. "Amerika, dat is de naam van mijn ongeluk", schreef Kerouac in Visions of Cody. Precies dit mengsel van belofte en teleurstelling is kenmerkend voor het Heartland.

Ik ben in het Heartland geweest in West-Massachusetts, in Upstate New York, en twee uur rijden ten noorden van Los Angeles. Maar het Heartland is niet alleen het niet-stedelijke, het niet-voorstedelijke. Ook het armoedigste getto van St. Louis, Missouri, waar de bibliotheken werden gesloten en de gemeente zelfs een tijdlang bij gebrek aan middelen geen vuilnis meer ophaalde, is het Heartland. Ik herinner me een beeld uit '91 of '92 – een bord langs de weg in Montana: 'Fuck the New World Order'. De eerste mensen die de

globalisering onderkenden en bekritiseerden kwamen uit het Heartland. Toen Bush sr. als Amerikaanse president het einde van de Koude Oorlog meemaakte en de 'Nieuwe Wereldorde' aankondigde, prikten de boeren van Montana daar direct doorheen. Deze boeren maakten deel uit van de goede oude Amerikaanse democratisch-republikeinse traditie, en zagen in dat imperialisme de grootste bedreiging van zelfbestuur vormde. De belangrijkste critici van het Amerikaanse imperialisme en het 'politie-staat-isme' waar het mee

gepaard gaat, kwamen niet uit Californië of New York, maar uit Montana en Wisconsin.

"Dit mengsel van belofte en teleurstelling is kenmerkend voor het Heartland"

Mijn project voor de Heartland-tentoonstelling gaat over Lowndes County, Alabama – een plek die tegelijkertijd overal en nergens is en de locatie van politieke gebeurtenissen van wereldhistorisch belang. Lowndes is een gedramatiseerde versie van omstandigheden waar we allemaal mee te maken hebben. Begin 1965 waren er ter plekke geen zwarte Amerikanen geregistreerd om te stemmen. Ze werden hiervan afgehouden door een complex systeem van intimidatie en geweldadige pesterijen. Bij burgerrechtenactivisten stond de regio bekend als bloody Lowndes ('bloedig Lowndes'), vanwege de zware repressie daar. Mede hierom wilde de burgerrechtenbeweging Lowndes als voorbeeld stellen voor de hele regio – als ze de blanke suprematie in Lowndes konden betwisten,

dan konden ze dat overal. En dus vormden datzelfde jaar activisten van de Student Non Violent Coordinating Committee samen met de plaatselijke leiders de Lowndes Freedom Organization – een onafhankelijk politieke organisatie met als doel zwarte Amerikanen in politieke functies gekozen te krijgen. Deze geschiedenis is in de meeste beschrijvingen van de strijd om de burgerrechten grotendeels genegeerd, behalve dat wordt vermeld dat het symbool van de LCFO een zwarte panter was – een symbool dat is overgenomen door de veel beroemdere Black Panther Party of Self Defence. Mijn project voor Heartland is een onderzoek naar de LCFO: wat hebben ze nagelaten, de tegenstrijdigheden, de herinnering eraan. Aan het einde van Dharma Burns komt er een geest bij Kerouac en vertelt hem dat het zijn taak is de mensen eraan te herinneren dat ze in essentie vrij zijn: hoe is dit visioen te verbinden met de Lowndes County Freedom?

Werk van kunstenaar Jeremiah Day (woont en werkt in Amsterdam) is te zien in de tentoonstelling Heartland in het Van Abbemuseum in Eindhoven.

DAVID OLNEY

David Olney

Als je de platen van David Olney hoort, hoor je twee stemmen. Een grommende machostem als hij zingt over drugdealers, desperado's en oplichters en een zachte, innemende stem als hij zingt over de liefde, verzen-gend of gekocht. Maar in beide gevallen is het onmiskenbaar David Olney.

David's muzikale palet heeft meer kleuren dan andere singer-songwriters, misschien Randy Newman uitgezonderd. Met Randy deelt hij de literaire gave om in de huid van iemand anders te kruipen en die een stem te geven. De 'ik' is bij hem maar zelden David Olney zelf – alleen, zo veronderstel ik, in zijn allerintiemste liefdesliedjes zoals If My Eyes Were Blind. Soms is de 'ik' een Franse prostituee in de Eerste Wereldoorlog, dan weer een zwendelaartje van twee eeuwen geleden die zich afvraagt wat voor kunstjes toch die Jezus Christus kent waarover iedereen het heeft (in Jerusalem Tomorrow, Freek de Jonge's favoriet). Soms is de 'ik' geen mens, maar een stuk van een ijsberg (wachtend op de Titanic) of een nederige ezel die op Palmzondag Jezus Jeruzalem binnen draagt (in Brays, mijn favoriet).

Dat David zo'n boeiende schrijver is, komt vooral omdat hij zijn materiaal uit zoveel diverse bronnen put. Uit goedkope misdaadromans, biografieën van schilders, avonturiers en filmsterren, de Bijbel, de sportpagina van de krant. Als hij zingt over Vincent's Blues gaat het niet over Van Gogh in de Mississippi Delta. Hoe het materiaal ook getoonzet is, je hoort altijd een verhalenverteller met een zeldzaam gevoel voor het juiste woord.

Ik heb David vaak zien optreden, voor het eerst in 1994, toen ik een radioprogramma had op de zondagochtend, vlak na Willem Duys (de hoogste luistercijfers ooit gemeten bij de VPRO – zo hoog dat ze het programma snel de nek omdraaiden). Het programma heette Sunday Morning Coming Down en een lief meisje met helderblauwe ogen maakte me erop attent dat Olney een nummer had geschreven dat Saturday Night and Sunday Morning heette. Zou hij dat eens live in het programma mogen spelen? David zong en vertrok. Het meisje ging nooit meer weg.

David heeft een aangenaam dédain voor logistiek en bijzaken. Niet voor niets zijn zijn managers en boekers altijd vrouwen. David laat zich graag bemoederen. Als niemand op hem past stapt hij op Schiphol op de trein naar Arnhem en rijdt vandaar naar Amsterdam – omdat hij weet waar Arnhem ligt en hij geen zin heeft kaart te lezen. Misschien staat hij wel zo in het leven, omdat hij achter een microfoon altijd intens is, of het nu in een voetbalkantine is of een grote zaal.

Hij heeft veel platen gemaakt sinds hij van Rhode Island naar Nashville verhuisde, sinds hij de X Rays ontbond en in zijn eentje besloot op te treden. En bijna nooit heeft hij teleurgesteld, altijd dwingt hij zijn luisteraars alert te zijn. Wie niet luistert, krijgt lang niet alles mee en heeft meer dan pech. Ik heb altijd de neiging om mensen die in de zaal blijven kletsen als er gezongen wordt de mond te snoeren. Maar wie door David Olney heen praat zou ik standrechtelijk willen fusilleren.

Jan Donkers is radiomaker voor de VPRO, recensent en schrijver. **Heartland Café: David Olney & Tommy Womack, 20/10/2008, 21:00 uur, Grand café Meneer Frits in Eindhoven. Entrée € 10 + € 1 servicekosten. Met korting naar de Heartland Café's? Koop de Heartland Café Card. Zie www.muziekcentrum.nl.**

MATT BAKKOM

Downtown Looking Up (Minneapolis from my roof). Foto Matt Bakkom, 2008.

We groeiden op in Minneapolis en hadden het idee dat niets onmogelijk was.

Ons puberale enthousiasme moet geworteld zijn geweest in het complete spectrum van seizoenen dat jaarlijks op ons neerdaalde, of misschien in een soort kleinburgerlijke trots die, net als tegenwoordig, kenmerkend was voor de stadspolitiek. Dit werd nog versterkt door onze uitgesproken geografische ligging, halverwege tussen de hoofdsteden aan de kust: New York en Los Angeles. Wij zaten weliswaar gevangen in het midden, helemaal boven aan de rivier, maar het uitgestrekte bladerdak en een dozijn meren vormden voldoende tegenwicht voor de misschien wat stille straten.

Het hielp dat ik volwassen werd in het gouden tijdperk van een muziekscene die tegelijkertijd lokaal en globaal was. De Suicide Commandos hadden halverwege de jaren zeventig de punk in het Midwesten geïntroduceerd. Prince volgde en groeide uit tot grote hoogten. De Replacements en Huskur Du, om enkele bands te noemen, beleefden in de jaren tachtig hun hoogtijdagen. Toen ik in 1987 voor het eerst door Europa reisde, waren dat de namen die opdoken als ik hippe vreemden vertelde waar ik vandaan kwam. Het idee dat artiesten die wij uit onze regio kenden overal ter wereld een publiek bereikten, wekte het vertrouwen dat kunst uit Minneapolis iets kon betekenen. Zelf onderdeel worden van deze stroom leek toen, en lijkt ook nu nog, een activiteit met ongekende en grenzeloze mogelijkheden.

Verborgen onder dit alles lag een element dat ik later zou herkennen als de erfenis van ons recente koloniale verleden. Dit jaar viert Minneapolis haar honderdvijftigjarig bestaan als stad. De eerste zestig jaar was de stad afhankelijk van de maalinindustrie, op waterkracht geleverd door de enige waterval van de Mississippi. Begin twintigste eeuw waren die hoogtijdagen voorbij, maar het samenwerkingsethos en de neiging om zelf initiatieven te nemen hadden altijd de basis gevormd voor wat de stad ondernam en bleven ook nu bestaan. Minneapolis bloeit nog altijd, op nieuwe en onverwachte manieren.

Een essentiële waarheid in die pionierstijd was dat je om te overleven afhankelijk was van de gemeenschap en dat vooruitgang pas daarna kwam. Samenwerken was de meest effectieve manier om doelen te bereiken. De onafhankelijke kunstenaars, groepen, studio's, labels, tijdschriften en filmtheaters die op de idolen uit mijn tienertijd zijn gevolgd tonen de waarheid van deze simpele vooronderstelling nog altijd aan. Een complete lijst zou te ver voeren, maar op dit moment behoren Skoal Kodiak, Black Corners, Art of This, Arts Review and Preview (ARP), River Projects Authority (RPA) en het Minnesota Artists Exhibition Programme, om er maar een paar te noemen, tot de uitschieters.

Matt Bakkom is lid van de kunstenaarsgroep The New Kinomataggraphic Union, waarvan werk is te zien in de tentoonstelling Heartland in het Van Abbemuseum in Eindhoven.

LOCATIES & RESERVERINGEN

Muziekcentrum Frits Philips
Heuvel Galerie 140
Eindhoven

Informatie & reserveren:
+31 (0)40 244 2020
bespreekbureau@philipshall.nl

Openingstijden kassa:
ma t/m za 12:00–17:00 uur
tijdens concertavonden:
vijf kwartier voor aanvang
tot één kwartier na aanvang
van een concert

Van Abbemuseum
Bilderdijklaan 10
Eindhoven

+31 (0)40 238 1000
Openingstijden:
di t/m zo, 11:00–17:00 uur
do avond tot 21:00 uur

Grand café Meneer Frits
Hoek Markt / Jan van Lieshoutstraat
Eindhoven

Stroomhuis
Eindje 1
Eindhoven

Catharinakerk
Kerkstraat 1
Eindhoven

www.heartland eindhoven.nl
<http://heartland.vanabbe.nl>

PROGRAMMA

GENRE	DATUM	TIJD	ONDERWERP	LOCATIE	PRIJS
	DOORLOPEND				
T	04/10/08 – 25/01/09	zie vanabbemuseum.nl	Heartland tentoonstelling Foto-expositie Ernest C. Withers	Van Abbemuseum Muziekcentrum Frits Philips	€ 8,50 (kortingen zie vanabbemuseum.nl) Toegang gratis bij concertbezoek
T	04/10/08 – 14/11/08	zie muziekcentrum.nl			
	OKTOBER				
T, C	04/10/08	vanaf 15:00 uur	Officiële opening Heartland Openingsconcert Heartland: Woven Hand, Muzikás & Zapp String Quartet Afterparty met Clare & The Reasons	Van Abbemuseum Muziekcentrum Frits Philips	toegang gratis € 15 + servicekosten*
C	04/10/08	20:15 uur			
C	06/10/08	21:00 uur	Heartland Café: Ben Weaver Luistercursus Introducing the Heartland I Heartland Café: David Olney & Tommy Womack Luistercursus Introducing the Heartland II Heartland film I (zie heartland eindhoven.nl)	Meneer Frits Muziekcentrum Frits Philips Meneer Frits Van Abbemuseum Van Abbemuseum	€ 10 + € 1 servicekosten € 9 + € 1 servicekosten € 10 + € 1 servicekosten € 9 + € 1 servicekosten toegang gratis met entreebewijs museum
LC	10/10/08	20:15 uur			
C	20/10/08	21:00 uur			
LC	23/10/08	19:00 uur			
F	26/10/08	14:00 uur			
	NOVEMBER				
C	03/11/08	21:00 uur	Heartland Café: Boo Boo Davis Mississippi Blues band Election Brunch Miss Rockaway Armada i.s.m. MU Heartland Café: Stacey Earle & Mark Stuart en Tim Easton & Leeroy Stagger Lezing door Jeffrey Foucault Heartland Café: Jeffrey Foucault Heartland film II (zie heartland eindhoven.nl)	Meneer Frits Van Abbemuseum Stroomhuis Meneer Frits Van Abbemuseum Meneer Frits Van Abbemuseum	€ 10 + € 1 servicekosten € 18,50 toegang gratis € 10 + € 1 servicekosten € 15 incl. toegang museum € 10 + € 1 servicekosten toegang gratis met entreebewijs museum
	05/11/08	09:30 uur – 12:00 uur			
P, T	07, 08, 09/11/08	zie mu.nl			
C	10/11/08	21:00 uur			
L	16/11/08	14:00 uur	Heartland Café: Lezing door Peter Guralnick Heartland film III (zie heartland eindhoven.nl)	Meneer Frits Van Abbemuseum	€ 10 + € 1 servicekosten toegang gratis met entreebewijs museum
C	17/11/08	21:00 uur			
F	30/11/08	14:00 uur			
	DECEMBER				
L	08/12/08	21:00 uur	Heartland Café: Lezing door Peter Guralnick Heartland film III (zie heartland eindhoven.nl)	Meneer Frits Van Abbemuseum	€ 10 + € 1 servicekosten toegang gratis met entreebewijs museum
F	28/12/08	14:00 uur			
	JANUARI				
F	08/01/09	20:15 uur	Film: Searchin' for the Heart of the Heartland Slotconcert Heartland: Low & Special Guests Heartland film IV (zie heartland eindhoven.nl)	Muziekcentrum Frits Philips Catharinakerk Van Abbemuseum	€ 15 + € 1 servicekosten € 15 + servicekosten* toegang gratis met entreebewijs museum
C	22/01/09	20:15 uur			
F	25/01/09	14:00 uur			

T = tentoonstelling, **C** = concert, **LC** = luistercursus, **P** = performance, **F** = film, **L** = lezing

*Kaarten via www.muziekcentrum.nl of 040-2442020 en via Ticket Service: 0900 300 1250 (45 cpm), de 151 grotere postkantoren, de 100 grotere Free Record Shops, de 33 GWK-Travel stationskantoren, de 11 grotere VVV kantoren, www.ticket-service.nl en de bekende voorverkoopadressen.

Overige concertkaarten via www.muziekcentrum.nl of 040-2442020.

Met korting naar de Heartland Café's? Koop de Heartland Café Card. Zie www.muziekcentrum.nl.

Programma onder voorbehoud

ALEC SOTH

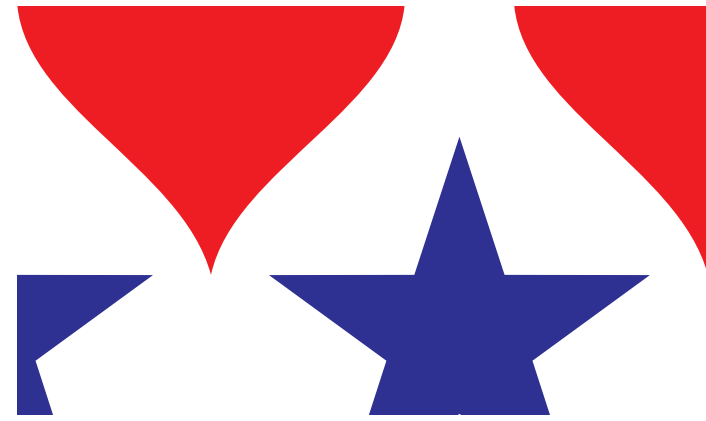
Kunstenaar in het midden

Als je Amerikaanse kunstenaar bent wordt meestal aangenomen dat je aan de Oost- of de Westkust woont. Het grote middendeel wordt meestal vergeten. Maar de Mississippi doorsnijdt bijna het hele land en heeft een aantal indrukwekkende steden langs zijn oevers. Het is een belangrijk deel van het land en verdient als zodanig erkenning.

Op een bepaalde manier roept de term Heartland bij mij nostalgische gevoelens op. Het woord suggereert iets gezonds en puurs en roept associaties met korenvelden, honkbal en appeltaart in me op. Het klinkt als een televisieprogramma uit de jaren vijftig. Misschien hebben mensen aan de Oost- en Westkust, en daar voorbij, nog steeds zo'n beeld van het midden van de Verenigde Staten. Maar zo simpel is het niet. Ook hier is armoede, misdaad, racisme, enzovoort. Maar dat is niet alleen negatief. Mensen van buiten Minnesota zijn vaak verbaasd hoe divers het is. Het deel van Minnesota waar ik woon kent bijvoorbeeld een van de grootste populaties

Miao's en Somaliërs van de Verenigde Staten. En iets verder naar het zuiden, richting Iowa, heb je een grote Mexicaanse populatie. Het Midwesten is rijk en complex en laat zich niet in simpele generalisaties vatten.

Het concept van plaats is absoluut wezenlijk voor mijn werk. Een tijdje geleden werkte ik met Magnum Photos, mijn foto-agentschap, aan een compleet tijdschrift over het onderwerp mode, met Parijs als voor de hand liggend vertrekpunt. Maar tijdens mijn verblijf bleef ik er steeds aan denken hoe volkomen on-Parijs ik ben. We gebruiken beroepsmodellen en ik merkte dat het werken met professionals me niet

Alec Soth, Peter's Houseboat, Winona, Minnesota, 2002. Courtesy: Gagolian Gallery

boeide. En uiteindelijk maakte ik een vergelijkbare reeks foto's over alledaagse mode in mijn deel van Minnesota, met alleen gewone mensen. In mijn ogen gaat mode alleen over de manier waarop je jezelf presenteert aan de buitenwereld. Je maakt altijd een bepaald modestatement, of je nu een supermodel bent of een boer.

Toen ik begon werd ik sterk beïnvloed door kleurenfotografen uit de jaren zeventig zoals Joel Sternfeld, Stephen Shore en William Eggleston. Tegenwoordig zijn het steeds vaker literaire bronnen die me beïnvloeden. Als ik onderweg ben luister ik altijd naar boeken op CD. Momenteel zit ik midden in

een Jack London. Naar een verhaal luisteren terwijl je rijdt heeft iets bijzonders. Als ik met mijn eigen projecten bezig ben, reis ik het liefst per auto en alleen voor tijdschriftklussen neem ik het vliegtuig. Zelf rijden geeft je zo veel vrijheid. Ik weet nog dat ik mijn eerste serieuze rit maakte langs de Mississippi. Ik kwam bij de rivier en moest een keus maken: ik kon rechtsaf gaan (stroomopwaarts) of linksaf (stroomafwaarts). Dat soort vrijheid heb je niet als je op een luchthaven in de rij staat voor de veiligheidscontrole.

Werk van kunstenaar Alec Soth (woont en werkt in Saint Paul, Minnesota) is te zien in de tentoonstelling Heartland in het Van Abbemuseum in Eindhoven.

Alec Soth, Charles, Vasa, Minnesota, 2002. Courtesy: Gagolian Gallery

NU 13 WEKEN VOOR € 17,50 WWW.GROENE.NL/ABONNEER

DE GROENE AMSTERDAMMER ONAFHANKELIJK WEEKBLAD SEDERT 1877

AL 130 JAAR HÉT OPINIEBLAD VAN NEDERLAND

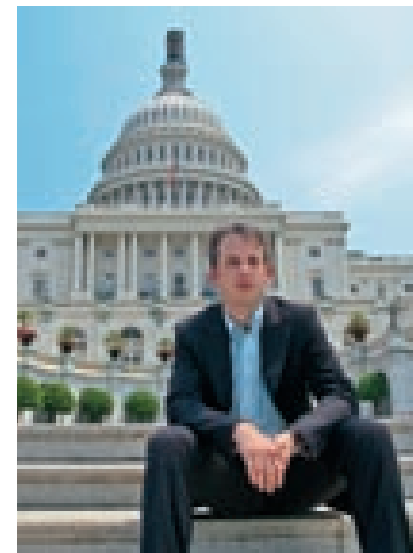

foto Regina te Grotenhuis

RON LINKER

Obama's Heartland

Washington, D.C. – zomer 2008
“Obama houdt voorsprong op McCain”, “Amerikaanse kiezer walgt van Republikeinen” en “Berlijn juicht voor Obama.”

De krantenkoppen spraken boekdelen de afgelopen zomer: Obama heeft het presidentschap zo goed als zeker op zak. Maar onder de oppervlakte sluimert de twijfel over Obama's kandidatuur. Waar blijft de landslide, de verpletterende voorsprong van Obama? De senator uit Illinois staat in augustus in de peilingen nog altijd maar een paar procenten voor op zijn Republikeinse rivaal John McCain. Een verklaring voor het uitblijven van de echte doorbraak van Obama is misschien te vinden in het Amerikaanse Heartland. In dat gedeelte van Amerika was het politieke gevecht tussen Hillary Clinton en Barack Obama buitengewoon bitter. En in dat gedeelte van Amerika is de twijfel over Obama zichtbaar en voelbaar.

Terry duwt z'n baseballpetje naar achteren, wrijft door z'n haar en zegt verontschuldigend: "Ik denk dat ik op Hillary heb gestemd, maar ik weet het niet meer zeker." Ik knik, maar inwendig snap ik het niet. De wereld volgt de Amerikaanse presidentsverkiezingen op de voet, maar de hoofdrolspelers – de kiezers – kunnen zich niet eens meer herinneren hoe ze gestemd hebben?! Ik ontmoet Terry in een van de gezelligste buitenwijken van Lansing in de staat Michigan. De politieke vlam is na de spannende voorverkiezingen weer even gedoofd. "Aan de dagelijkse besommeringen heb ik m'n handen vol", zegt Terry als ik 'm vraag hoe goed hij het verkiezingsnieuws volgt, of heeft gevolgd. Een van de grootste kopzorgen voor veel Amerikanen is de gestegen

benzineprijs. In verhouding is brandstof hier nog altijd veel goedkoper dan in Nederland, maar toch. Binnen een jaar is de benzineprijs met ongeveer veertig procent toegenomen. En dat hakt erin in het Heartland waar de afstanden groot zijn en openbaar vervoer niet overal een optie is. Terry weet niet of Obama ervaren genoeg is om die enorme problemen aan te pakken.

Boer T.R. Raymond (78) en z'n zoon Danny kunnen de hoge brandstofprijs niet meer betalen. "We laten de tractor maar in de schuur, want we hebben geen geld meer voor de benzine", klaagt Danny. En dus bewerkt hij het land met twee muilezels: Dolly en Molly. "Het gaat een stuk langzamer, maar dan staan we wel wat eerder op", lachen de boeren. In het begin keken de burens nog vreemd op, maar inmiddels zijn er veel meer boeren die genoeg nemen met paard en wagen. "Mijn favoriete presidentskandidaat ligt er al uit. Dat was Hillary Clinton", verzucht Danny. En nu weet de boer het niet meer. "Vooropgesteld: alles is beter dan Bush. Dit land kan niet nog vier jaar Bush verdragen, en McCain wil zijn politieke lijn doortrekken", zegt hij. Ik laat bewust een stilte vallen. Danny komt niet automatisch uit bij de derde optie, en dus vraag ik het maar. "En Barack Obama?" Hij antwoordt resoluut: "Die ken ik niet zo goed. Ik hoor hem wel praten over verandering, maar wat voor verandering?" Hij laat in het midden of de senator zijn stem zal krijgen.

In zekere zin verwoorden Heartlanders Terry en Danny de problemen van Obama. Kiezers zeggen hem niet te kennen en weigeren in deze onzekere economische tijden een gok te wagen met een onervaren kandidaat. Anderen zijn verbitterd geraakt door de broedertwist binnen de Democratische Partij en hebben de interesse verloren in de verkiezingen. Barack Obama zal in de resterende periode kiezers als Danny en Terry binnenboord moeten halen. Alleen dan kan hij president worden van het Heartland, en van Amerika.

Ron Linker is correspondent voor de NOS in Washington.

MISS ROCKAWAY ARMADA steekt de oceaan over

Een zelfgebouwde vloot vol kunstenaars, een artistieke armada die het midden houdt tussen een vrolijk Carnivale-circus en een vrijgevochten eigentijdse hippiecommune. Twee zomers lang bracht de Miss Rockaway Armada kunst en muziek naar de oevers van de Mississippi. In november leggen ze voor het eerst aan in Europa. Bij het Stroomhuisje in Eindhoven, op uitnodiging van MU en het Van Abbemuseum, in het kader van Heartland.

"I never felt easy till the raft was two mile below there and out in the middle of the Mississippi. Then we hung up our signal lantern, and judged that we was free and safe once more... We said there warn't no home like a raft, after all. Other places seem so cramped up and smothery, but a raft don't. You feel mighty free and easy and comfortable on a raft."

Huckleberry Finn, in *The Adventures of Huckleberry Finn* door Mark Twain

Meer dan een eeuw geleden gingen Huckleberry Finn en zijn zwarte vriend Jim aan boord van een zelfgebouwd vlot waarmee ze de Mississippi afzakten. De een al vloekend en rokend op de vlucht voor "sivilisation" en een gewelddadige vader, de ander op zoek naar de vrijheid. Samen beleefden ze avonturen, die nog altijd tot de klassiekers in de Amerikaanse literatuur behoren, en bevochten ze op satirische wijze de hypocriete moraal die het Heartland destijds beheerste.

Maar ook de demonen van onze tijd zijn een goede aanleiding voor een Great Escape, vindt een groep kunstenaars, muzikanten en performers die zich in het kielzog van Huck en Jim verzameld heeft onder de noemer Miss Rockaway Armada. "We wonen tenslotte nog altijd in een land dat oorlogen uitvecht om meer te kunnen consumeren," stellen ze op hun gelijknamige website. Dus

grijpen ze de kans aan om te vluchten, opnieuw 'op weg naar het hart van hun land', nu letterlijk. Varend op een vloot van zelfgebouwde, sprookjesachtige afvalvloten zakte het los-vaste kunstenaarscollectief in 2006 en 2007 twee zomers lang de Mississippi af, van Minneapolis in het noorden tot St. Louis in het zuiden. Een tocht van zo'n 3.500 kilometer. Maanden kostte het om genoeg geld, materialen en voorraad bij elkaar te sprokelen om van hun droom werkelijkheid te maken. Maar overtuigd van hun missie leverde veiling van werken van de deelnemers voldoende op om hun drijvende villa Kakelbont gevangen in een vage visvorm ook echt te bouwen. Naar analogie met het water in de rivier is de Miss Rockaway Armada – een naam die street-art-kunstenaar Swoon in een van de vele eerste brainstormsessies opperde – een vloeibare club. Er is geen leider, er is geen ledenlijst,

er zijn nauwelijks regels, er is alleen een grote groep gedreven mensen die maar één ding willen: met elkaar de Mississippi afzakken, af en toe aanleggen om op te treden, met mensen te praten en ideeën en maaltijden uit te wisselen op de oevers van de slagader die Amerika doorkruist.

Dat was toen. Nu, in de zomer van 2008, ligt de armada op het droge. Maar dat is slechts schijn. Want eenmaal bevangen door de ongebonden saamhorigheid kunnen heel wat opvarenden het water niet missen. Dus monsteren ze aan bij een nieuwe vloot, opgezet door dezelfde Swoon die Miss Rockaway haar naam gaf. Dit keer is het niet de Mississippi die bevaren wordt, maar de Hudson, van upstate New York helemaal down to Long Island, waar ze aanleggen in het dock van

kunstpaus Jeffrey Deitch. En alsof dat nog niet genoeg is steekt (een flink deel van) de Armada dit najaar dus ook de oceaan over, naar Eindhoven. Met de ervaring die de armada-opvarenden hebben opgedaan bouwen ze gedurende enkele weken, bijgestaan door een kleine vloot Eindhovense kunstenaars, een installatie die de sfeer van hun collectieve rivier-avonturen op een nieuwe manier overbrengt. Culminerend in een weekend van performances en muziek op 7, 8 en 9 november, wordt de geest van de Armada opnieuw uit de fles gelaten. Dit alles onder het motto: hope floats.

Angelique Spaninks, directeur van hedendaagse-kunstinstelling MU in Eindhoven.
Performance, tentoonstelling en workshop door Miss Rockaway Armada i.s.m. MU, 07 t/m 09/11/2008, locatie: Stroomhuis in Eindhoven, voor openingstijden zie www.mu.nl. Toegang gratis.

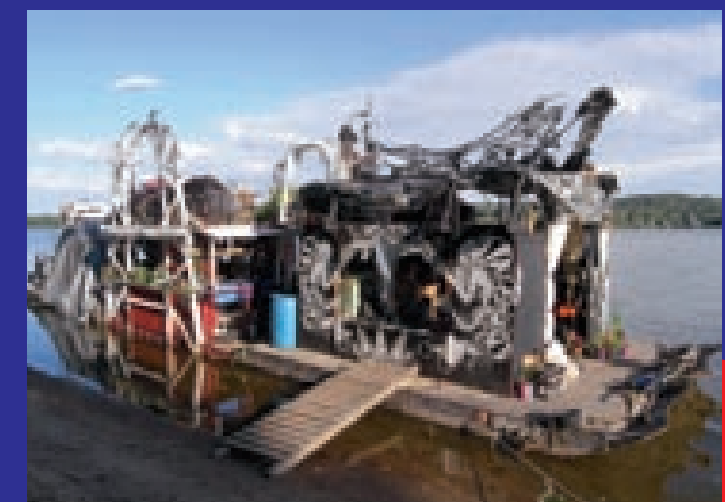
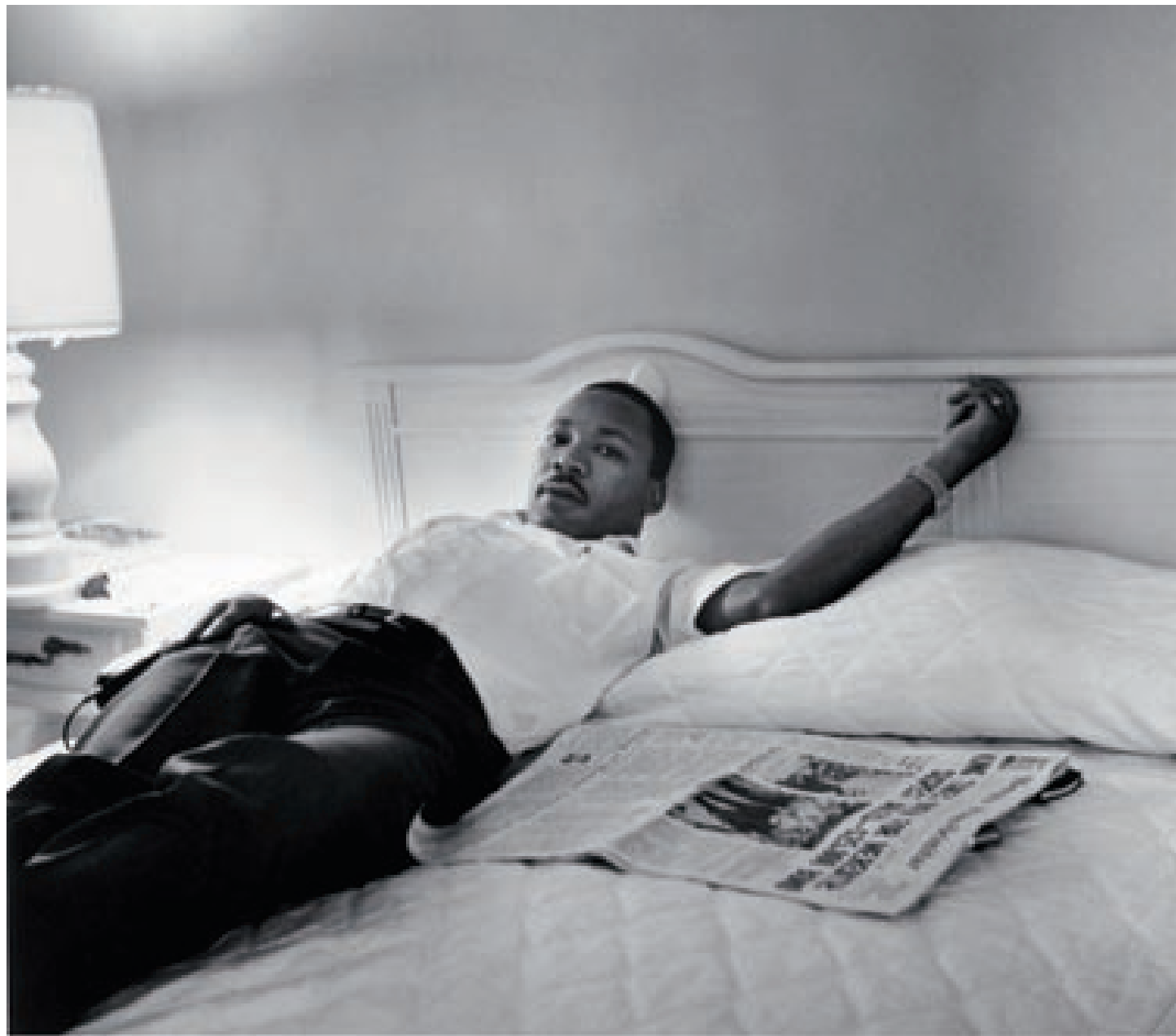

Foto Tod Seelle

Dr. Martin Luther King Jr. resting in Lorraine Motel following March Against Fear, Memphis, TN, 1966. © Ernest C. Withers / Panopticon Gallery, Boston, VS

ERNEST C. WITHERS

Foto-expositie

De politieauto rijdt langzaam langs het trottoir. De politieagenten kijken. De zwarte man met de kindervagen loopt door. Het kind weet van niets, het slaapt. Boven de kindervagen hangt een bord. "Daddy, I Want To Be Free!!!" Het is 1961. Memphis. De stad waar zelfs het drinkwater gescheiden is. Whites Only. Blacks Only. Ernest Withers maakt een foto.

Ernest Withers heeft een kleine fotozaak op Beale Street, downtown Memphis. In militaire dienst leerde hij het vak. En daarna, terug in Memphis, loopt hij 's avonds door Beale Street ('Home of the Blues') en fotografeert. De muzieksce­ne in Beale Street kent hij van binnenuit. Withers maakt foto's van bijvoorbeeld een nog jonge Aretha Franklin, Elvis Presley en B.B. King. Of hij is te vinden bij de vele baseballwedstrijden in de Negro League Baseball, want ook de sport was gescheiden.

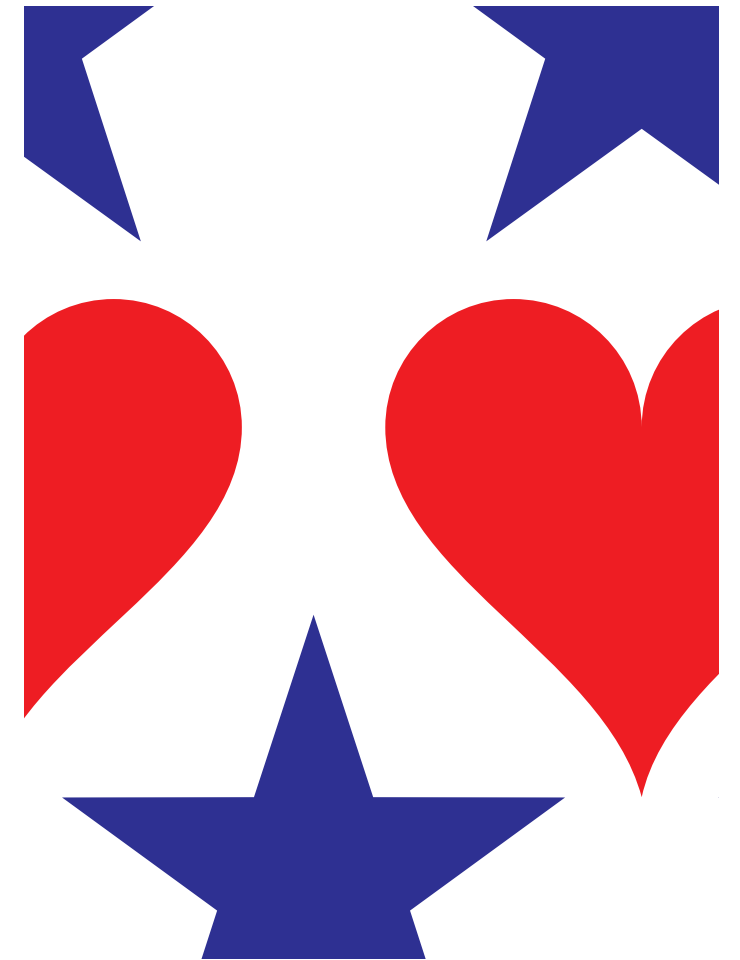
In 1955 verslaat hij met zijn camera de rechtszaak rond Emmett Till. Bij binnenkomst van de rechtszaal verklaart de sheriff: "We hebben 22 zitplaatsen voor blanken, 4 voor zwarten. We don't mix 'em down here, we aint' going to mix 'em and we don't intend to." De 15-jarige zwarte Till was bruto vermoord door twee blanke mannen, die na een kort proces vrijspraak horen. Ernest Withers maakt het hele proces mee, en geeft een boekje uit met zijn foto's. De Till-rechtszaak schokt Amerika en lokt een storm van protest uit.

Eind 1955 weigert de zwarte Rosa Parks haar plaats in de bus af te staan aan een blanke, zoals de wet voorschrijft. Ze blijft zitten en arrestatie volgt. Een maanden durende busboycot is het gevolg, een boycot onder leiding van de jonge dominee Martin Luther King. In 1956 volgt de uitspraak van het Amerikaanse Hoog­rechtshof dat de segregatie in bussen onwettig is. Martin Luther King zit 's ochtends in de bus. Ernest Withers maakt de foto die terecht­komt in de New York Times.

In de jaren zestig volgt Withers vrijwel alle belangrijke gebeurtenissen rond de Civil Rights Movement. Hij kijkt, en kijkt, en wat hij ziet legt hij vast in zwart-wit. Langzamerhand groeit hij uit tot de belangrijkste fotograaf rond de Civil Rights Movement, zijn werk ver­schijnt bijvoorbeeld in Newsweek en Time Magazine. Withers fotografeert vooral mensen, 'gewoon' een lachende jongen, een gespannen gezicht, een vermoeide man, pas daarna zijn ze de iconen Elvis, Robert Kennedy of Martin Luther King. In zijn fijngevoelige foto's toont hij de menselijke kant. Ogens­chijnlijk gewone foto's van gewone mensen die geschiedenis schrijven.

Ernest Withers overleed vorig jaar, 85 jaar oud. Zijn werk als ooggetuige maakte hem tot een van de belangrijkste Amerikaanse fotografen van de 20^e eeuw. In Muziekcentrum Frits Philips is voor het eerst in Nederland een kleine selectie van zijn werk te zien.

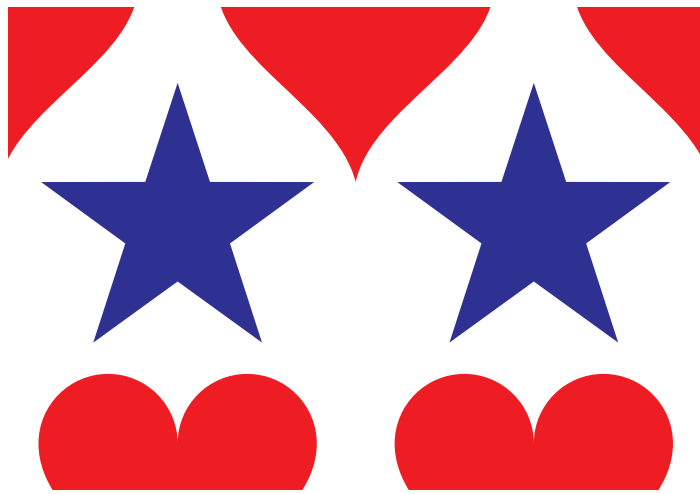
Frank de Munnik is redacteur bij Muziekcentrum Frits Philips Eindhoven en freelance medewerker bij de VPRO-gids en VPRO-radio. Foto-expositie Ernest C. Withers, 04/10 t/m 14/11/2008, Muziekcentrum Frits Philips Eindhoven, voor openingstijden zie www.muziekcentrum.nl.

Elvis Presley and B.B. King, Ellis Auditorium, Goodwill Revue, Dec 7, 1957. © Ernest C. Withers / Panopticon Gallery, Boston, VS

MARJETICA POTRČ

Mogelijkheden na Katrina in New Orleans

Vorig jaar heb ik twee maanden in New Orleans gewoond. Dat was na Katrina, een trage tijd in een trage stad. Het leven was moeilijk; letterlijk al mijn vrienden waren ieder vrij uurtje bezig hun huis te repareren. Toch was het leven er goed, want er was altijd tijd om elkaar te ontmoeten. Ik had het geluk bij Adrian en Srdjan te logeren, twee geweldige jonge kunstenaars. Ik herinner me onze ontmoeting nog goed.

Een taxichauffeur die niet de kaart kon lezen zette me af bij een enorme berg puin vlak voor hun helderblauwe huis in een verwaarloosde buurt. Deze berg stukken en brokken uit het huis was zo hoog dat ik Adrian en Srdjan eerst niet opmerkte. Het was vriendschap op het eerste gezicht. Ik bleef twee maanden bij hen, terwijl zij bezig waren met de schijnbaar onafzienbare taak hun huis en hun leven weer op orde te krijgen, hun twee honden uit te laten en kunst

te maken. De tropische gekte van New Orleans en haar bewoners heeft een structuur, al is die niet lineair. Maar toen ik nog in Caracas woonde, had ik al geleerd dat 'tropicalisme' uiteindelijk heel goed kan werken. Ik houd van New Orleans. Het was alsof ik thuiskwam.

Het is belangrijk, en ook een groot avontuur, van mensen te leren over hun plek. Ik had het geluk in New Orleans te zijn tijdens de wederopbouw na Katrina.

De mensen die hier wonen zijn trots op hun shotgun house, hun eigen architectuur. Dit is een lang en smal type woning met alle kamers in de lengte achter elkaar en met aan de straatzijde een kleine veranda, waar de bewoners zitten en met voorbijgangers kletsen. In feite is het dit type huis waar de stad zijn beroemde hechte wijken aan te danken heeft. De bevolking van New Orleans is sterk betrokken bij duurzame leefwijzen en bij de wetlands, waarmee ze zowel hun wortels benadrukken als erkennen dat dit het gebied is waar ze moeten overleven. Duurzaamheid speelt op lokaal niveau altijd een rol, een feit dat volgens mij in deze eeuw concrete geopolitieke gevolgen zal hebben. Ik wil graag in verbinding komen met mensen en kennis uitwisselen, en dat in mijn werk tot ontwikkeling laten komen.

In New Orleans werkte ik met FutureProof, een adviesbureau voor duurzaam ontwerpen dat bestond uit een kleine groep ontwerpers die na de orkaan Katrina 'buiten de gebaande paden' durfden te denken. Ze zijn radicaal voorstander van duurzame werkwijzen die bewoners zelf kunnen toepassen en van participend ontwerpen; een stap-voor-stap ontwerp-proces waaraan de betrokken gemeenschappen zelf deelnemen. Een voorbeeld hiervan is de toepassing van het zogenaamde 'oogsten van regenwater', waarbij bewoners het regenwater in hun wijk opvangen. Van verharde parkeerplaatsen wordt het regenwater weggeleid naar groene gebieden waar het in de bodem kan wegvloeien. Je zou zeggen dat het in een

plaats als New Orleans, waar toch al te veel water is, niet zinvol is om water op te slaan. Dus waarom is dat toch belangrijk? Omdat ieder keer als het stormt de riolen overstromen en het rioolwater in Lake Pontchartrain en in de wetlands terecht komt. Het 'oogsten van regenwater' vertraagt het water in de stad, minder water wordt weggepompt en het grondwaterpeil wordt hersteld.

Daarbij komt dat de stad wegzakt. Dat klinkt ingewikkeld, maar dat is het niet. New Orleans werd lang geleden gebouwd in de rivierdelta van de Mississippi en pas nu, na Katrina, begint men in te zien hoe belangrijk dit instabiele, unieke en moerassige gebied is. Men beseft dat de wetlands, die de stad tegen orkanen beschermen, met een tempo van één football-veld per achtendertig minuten slinken. FutureProof behoort tot de organisaties die nu onderzoeken onder welke voorwaarden de stad en zijn omgeving naast elkaar kunnen voortbestaan. Het vernieuwen van de stad en het herstel van de wetlands horen bij elkaar. "We build the city, we own it!" zei mijn vriend Kerry; New Orleans is een testplaats voor een eenentwintigste-eeuwse democratie.

Werk van kunstenaar **Marjetica Potrč** (woont en werkt in Ljubljana, Slovenië) is te zien in de tentoonstelling **Heartland** in het Van Abbemuseum in Eindhoven.

Marjetica Potrč, New Orleans: Shotgun House with Rainwater-Harvesting Tank, 2008. Max Protetch Gallery, New York, NY. Foto Eli Ping Weinberg

CAROL JACKSON

Carol Jackson, Slaughter, 2006. Foto Carol Jackson

Ik herinner me nog goed hoe ik als kind vanaf de achterbank van onze auto uitkeek over de rijen gewassen die eindeloos over de heuvels golfd, om de paar mijl afgewisseld door een eenzame boerderij. Dat was in het centrale deel van Californië waar we doorheen kwamen op weg naar een vakantie in de bergen of voor een bezoek aan familie in het Midwesten. Het Heartland was iets waar je doorheen of vandaan reed, niet naartoe.

Voor een Amerikaanse stedeling is Heartland een beladen term die aan de ene kant pastorale beelden oproept van onze agrarische oorsprong, maar aan de andere kant ook staat voor het oerconservatieve gebied van christenfundamentalisten die ons acht jaar George Bush hebben bezorgd. Het is het agrarische centrum van het continent dat als vitaal orgaan de stedelijke meerderheid aan de randen en aan de kust van voedsel voorziet. De reclamebranche heeft zich de term toegeëigend om industriële voedingsproducten een nostalgische uitstraling van 'gezondheid' en 'deugdzaamheid' te verlenen.

Voor de tweede fase van mijn studie verhuisde ik van Los Angeles (L.A.) naar Chicago en tot mijn verbazing vond ik het er heerlijk. De wisseling van de seizoenen, de mensen, de betaalbaarheid, de 'leefbaarheid' en de unieke cultuur blijven me boeien. Ver van de commerciële en financiële druk van de kunst van New York of L.A. heb ik meer tijd om na te denken, mijn ideeën uit te werken en inspiratie op te doen, bijvoorbeeld bij Roger Brown of Jenny Holzer of bij Oswald Spenglers overdadige en systeemloze klassieke

meesterwerk The Decline of the West. Wat me het meest beïnvloedt zijn historische verslagen uit beschavingen in het laatste stadium voor hun teloorgang, van het Romeinse Rijk en de Britse marine vlak na de Napoleontische oorlogen tot de meer betrouwbare nieuwsverhalen over de huidige Amerikaanse economie.

Een duidelijk teken van de verslechterende toestand binnen de Verenigde Staten is de hypotheekcrisis. Het agrarische Midwesten lijdt de zwaarste verliezen door een achteruitgang in de industrie en de landbouw die gepaard gaat met een afnemende vraag naar woningen. In mijn werk heb ik de breuk in de Amerikaanse hunkering naar onroerend goed in leer verbeeld. Het spreekt van de overspannen honger naar onroerend goed die in de Verenigde Staten zo'n grote rol speelt en het instorten van de onroerendgoedmarkt. Als bronnen gebruikte ik reclameborden voor woningen en panden, westernartikelen en -zadels en epische literatuurfragmenten.

"U, het Westen, bent stervende. Ik zie in u alle typische kenmerken van verval. Ik kan bewijzen dat uw grote rijkdom en uw grote armoede [...] u van onderaf doet leegbloeden en van boven uw brein vernietigt. Ik kan u bewijzen dat dit de typische kenmerken waren van ten dode opgeschreven klassieke beschavingen... Alexandrië en Griekenland en het neurotische Rome." Oswald Spengler, The Decline of the West

Werk van kunstenaar Carol Jackson (woont en werkt in Chicago, Illinois) is te zien in de tentoonstelling Heartland in het Van Abbemuseum in Eindhoven.

HEARTBREAK HOTEL

Geboortehuis van Elvis Presley, Tupelo, Mississippi. Foto Otto Berchem, 2007

Dit is 'm dus. Belachelijk lange bakkebaarden, drie soorten gel in zijn haar en dan die rare kleren. Tijdens het korte interview kijkt hij haar nauwelijks aan. Ietwat verlegen. En hoe hij over zijn moeder vertelt. Aandoenlijk, denkt ze.

28 juli 1955. Mae Boren Axton zit in zijn kleedkamer, hij moet straks optreden. Mae is lerares en doet veel PR in de muziek, in haar vrije tijd schrijft ze weleens liedjes. "Dat bewegen van je been, hoe doe je dat in precies het goede tempo?" Hij lacht. "Nou, soms is het ook lastig – but it just automatically wiggles like that." Na het interview kijkt ze naar zijn optreden. Is dat dezelfde jongen? De zaal ontploft. Mae schiet een jonge vrouw aan. "Wat heeft die jongen toch?" "He's just a great big beautiful hunk of forbidden fruit."

Herfst 1955. George Dudden, een bevriende DJ, laat haar het artikel zien in de Miami Herald. Een dode man. Gevonden in een hotel. De politie zoekt zijn identiteit. Het enige dat hij heeft achtergelaten is een briefje. "I Walk A Lonely Street." Samen met George schrijft Mae binnen een half uur een nummer. "Let's put a Heartbreak Hotel at the end of this lonely street." Ze nemen het op als demo. Mae kent een zanger die dit nummer moet horen.

Hij kijkt haar aan. En draait de demo nog een keer, en nog een keer. Goed nummer. "Hot dog, Mae, play it again." Als hij de kamer uitloopt, kent hij het liedje uit zijn hoofd. "Ik beloof je dat ik het ga opnemen."

Pistolen van Elvis. Foto Otto Berchem, 2007

10 januari 1956. Halverwege de middag. Ze zit in de RCA Studio in Nashville. Naast haar producer Steve Holes. "Alle machtig, wat een bakkebaarden, die jongen moet naar de kapper." Ze let er niet op; haar liedje is aan de beurt voor opname. "Well, since my baby left me, I found a new place to dwell. Its down at the end of lonely street, at heartbreak hotel." De jongen gelooft erin. "Dit wordt mijn eerste nummer 1 hit." Binnen een half uur staat het op de band.

Ze hoort de geruchten. Dat de top van RCA het maar niets vindt. "So Lonely I Could Die?" Veel te somber, dit raak je aan de straatstenen niet kwijt. Bovendien: wat is dit voor 'n muziek? 'Bebop crossed with country' of 'rock 'em sock 'em rhythm style'? En die jongen waarvoor ze het recordbedrag van 35.000 dollar hebben betaald, is dat niet de miskoop van het jaar? Mae Boren Axton twijfelt niet.

Op 27 januari 1956 verschijnt Heartbreak Hotel als single. Binnen drie maanden is het Elvis Presley's eerste nummer 1 hit. In Liverpool hoort de 15-jarige John Lennon het nummer. Hij laat zijn bakkebaarden groeien en begint een bandje.

Frank de Munnik is redacteur bij Muziekcentrum Frits Philips Eindhoven en freelance medewerker bij de VPRO-gids en VPRO-radio. Luistercursus Introducing the Heartland I & II, 10/10/2008 Muziekcentrum & 23/10/2008 Van Abbemuseum. Entree € 9 + € 1 servicekosten per avond. Heartland Café met Peter Guralnick (een van de belangrijkste Amerikaanse popjournalisten en schrijver van een tweedelige biografie van Elvis Presley), 08/12/2008, 21:00 uur. Grand-café Meneer Frits in Eindhoven. Entree € 10 + € 1 servicekosten. Met korting naar de Heartland Café's? Koop de Heartland Café Card. Zie www.muziekcentrum.nl.

MATTHEW DAY JACKSON

Room where my Grandfather was born, Malmo, Memphis, 2006. Foto Matthew Day Jackson

Als je me zou vragen wat het woord **Heartland** betekent, zou ik zeggen dat dit voor mij geen geografische ruimte is, maar eerder een psychologische, waar het onbewerkte goud van de Amerikaanse droom te vinden is. Ooit was het de doorgang naar onontdekte gebieden en sindsdien is het meer een overgangsgebied geworden. Het Heartland is een evenwichtskoord: in het licht van de presidentsverkiezingen en de regionale geschiedenis is het noch het één, noch het ander; het is een drempel.

De lokale omstandigheden en een besef van de plek van waaruit en waarover ik werk maak, spelen beide een belangrijke rol in mijn artistieke denken. De plek waar ik woon bepaalt wie ik ben: ik ben een product van mijn omgeving. Het werken met de iconografie en de mythologie van mijn achtergrond maakt mij tot wie ik ben en is misschien wel allesbepalend. Ik geloof dat een persoon eerder wordt bepaald door invloeden van buitenaf dan door een aangeboren aanleg, wat maakt dat in een cultuur die elke dag meer mondiaal wordt 'ik' steeds meer 'wij' wordt. Alles houdt verband met elkaar; daardoor is het moeilijk om de grenzen van 'het lokale' af te bakenen.

Op mijn eigen bescheiden wijze probeer ik me voortdurend open te stellen voor allerlei invloeden en om een alomvattende blik te behouden op de wereld en op het

oplossen van problemen. Ik word beïnvloed, omdat ik eerder een product ben van invloeden van buitenaf dan van een aangeboren aanleg, hoewel de bron van die invloeden snel en voortdurend verandert. In het algemeen probeer ik de tussenruimte te verlichten, als een vagevuur of een domein van geesten. Ik ben ervan overtuigd dat ik in een tussenruimte leef waarin de geschiedenis bepalend is bij elke wending in het heden, als een spookbeeld dat nooit weggaat en steeds weer andere vormen aanneemt.

Het was niet specifiek een persoon, plaats of ding, maar eerder een deel van mezelf dat ik steeds opnieuw vind, in alle historische lokaties waar ik naartoe ben gereisd en in de mensen die ik ontmoet heb. De meest verbazingwekkende ontdekking deed zich voor tijdens een van die reizen, toen ik naar Malmo in Nebraska ging, naar het huis waar mijn grootvader was geboren – een man die ik nooit heb gekend en die is gestorven toen mijn vader nog jong was. Ik ging naar de kamer waar hij geboren werd en waar dus ook een groot deel van mijzelf werd geboren. De buitenkant van het huis was overwoekerd, het huis zelf stond op instorten – het was een illustratie van de huidige Verenigde Staten: een verzwakt lichaam dat zich nog niet beseft dat het ziek is.

Werk van kunstenaar **Matthew Day Jackson** (woont en werkt in Brooklyn, New York City) is te zien in de tentoonstelling **Heartland** in het Van Abbemuseum in Eindhoven.

Bruce Nauman en Jean Leering in gesprek, 1969.
Foto Van den Bichelaer, Geldrop.

LIVING ARCHIVE

STARS & STRIPES FOREVER
04/10/08 – 09/03/09

Opening
za 04/10/08
15:00 - 21:00 uur

Een onderzoek naar de ontvangst en de invloed van de Amerikaanse kunst in Nederland en het Van Abbemuseum in het bijzonder. Hoe waren Amerikaanse kunstenaars aanwezig in het Van Abbemuseum? Living Archive geeft inzicht aan de hand van het tentoonstellings- en aankoopbeleid van museumdirecteuren Edy de Wilde, Jean Leering, Rudi Fuchs, Jan Debbaut en Charles Esche.

vanabbemuseum

6 september – 18 oktober

MICHAEL LANDY

In your Face

25 oktober – 6 december

DAVID GOLDBLATT

Intersections Intersected

14 december – 24 januari

BRITTA HUTTENLOCHER

Nieuw werk

GALERIE PAUL ANDRIESSE

Gebouw Detroit Withoedenvoer 8 NL-1019 HE Amsterdam T +31 20 623 6237 F +31 20 639 0038 info@paulandriess.nl www.galeries.nl/andriess

Ik ken de kerk van Alan Sparhawk en Mimi Parker in Duluth, en geloof me, ze is niet te vergelijken met de Catharinakerk in Eindhoven, waar hun groep Low Heartland zal afsluiten.

The Church of Jesus Christ of Latter-Day Saints ligt ergens aan de rand van het slaperige stadje – denk Almelo, maar dan met minder stoplichten – en heeft een gemeenschap van hooguit enkele honderden mensen. Het grauwe gebouw, met zijn pronte antenne die dapper naar de hemel wijst, doet denken aan een crematorium. Grijs-tinten overheersen, met een tikje vaalbruin en een likje fletsgroen; er hangt meer dan een zweem van de rampzalige architectuur uit de jaren zeventig die overal in de westerse wereld hetzelfde is. Omgeven door een geasfalteerde parkeerplaats zul je het geheel in een goede bui **zakelijk** noemen.

Binnen geldt hetzelfde. Een wachtruimte van de tandarts. En mocht je denken dat de Mormonen, want zo noemen wij de aanhangers van The Church of Jesus Christ of Latter-Day Saints doorgaans, wellicht ergens in het hart van de kerk iets van een spannend geheim verborgen houden: de

dienst is van een onthutsende saaiheid. Nee, dan hebben de katholieken, met hun hang naar rituelen, veel meer gevoel voor drama. Er zijn deze zondag een paar sprekers. Ze vertellen over hoe ze tot hun geloof zijn gekomen. Ach, je gelooft het wel. De voorganger vertelt van twee mensen in de gemeenschap die van baan willen veranderen. Of de hier aanwezige gelovigen het daarmee eens zijn? Ja, zeggen ze twee keer, als op bevel. Er worden wat psalmen gezongen. Alan Sparhawk en Mimi Parker zingen mee, terwijl hun kinderen Hollis en Cyrus een beetje stuurloos om zich heen kijken. Ze gedragen zich voorbeeldig, hoor. Maar je weet ook met één blik: ze vervelen zich rot. Het is een mooie gedachte om Low, de band waarmee Sparhawk en Parker zo niet beroemd dan toch berucht zijn geworden, te laten optreden in een kerk. Er zijn in de popmuziek niet heel veel Mormonen te vinden. Hitparadeband The Osmonds stond erom bekend. Wijlen gitarist Mick Ronson,

begin jaren zeventig maatje van David Bowie – die eveneens. En, o ja, de besnorde zanger van The Killers schijnt er ook eentje te zijn. Maar er bestaat naar mijn idee geen enkele muzikant die ooit muziek van enige waarde heeft gemaakt vanuit Mormoonse geloofsovertuiging. Sparhawk en Parker vinden zichzelf misschien in de eerste plaats Mormoon en pas daarna een keer muzikant. Dat weet ik niet. Ik heb het ze nooit gevraagd. Maar als ze muziek maken, zijn ze alleen muzikanten, dat heb ik met eigen ogen kunnen constateren. Muzikanten die toevallig Mormoon zijn, geen Mormoonse muzikanten. Een wereld van verschil. En toch past de muziek van Low uitstekend in een kerk. Op het podium is de band een natuurverschijnsel, en dat al vijftien tumultueuze jaren lang. Kijken naar een geiser, of luisteren naar een regenboog – waar kun je dat? Het is ultratrage, bit-terzoet unisono gezongen

muziek, gebracht met een opperste concentratie die je niet vermoedt bij een neuroot als Alan Sparhawk. Precies dezelfde concentratie vraagt Low terug van het publiek. Voordat ik de fout bega het optreden in Eindhoven te vergelijken met een eredienst, moet ik op deze plek nog vermelden dat Sparhawk loopt als een eend. Werkelijk waar: als een eend. Enkels zowat tegen elkaar, de grote tenen in een hoek van vijfenveertig graden. En een tempo dat die man zo kan maken. Ook dat is een natuurverschijnsel.

David Kleijwegt is documentairemaker, producer en popjournalist en maakte de documentaire Low - You May Need A Murderer. Slotconcert Heartland: Low & special guests, 22/01/2009, 20:15 uur, Catharinakerk in Eindhoven. Entree € 15 + servicekosten. Kaarten via muziekcentrum.nl, 040-2442020, via ticketservice.nl, 0900 300 1250 (45 cpm) en de bekende voorverkoopadressen.

Alan Sparhawk. Still: Jacques Laureys, N.S.C.

LOW

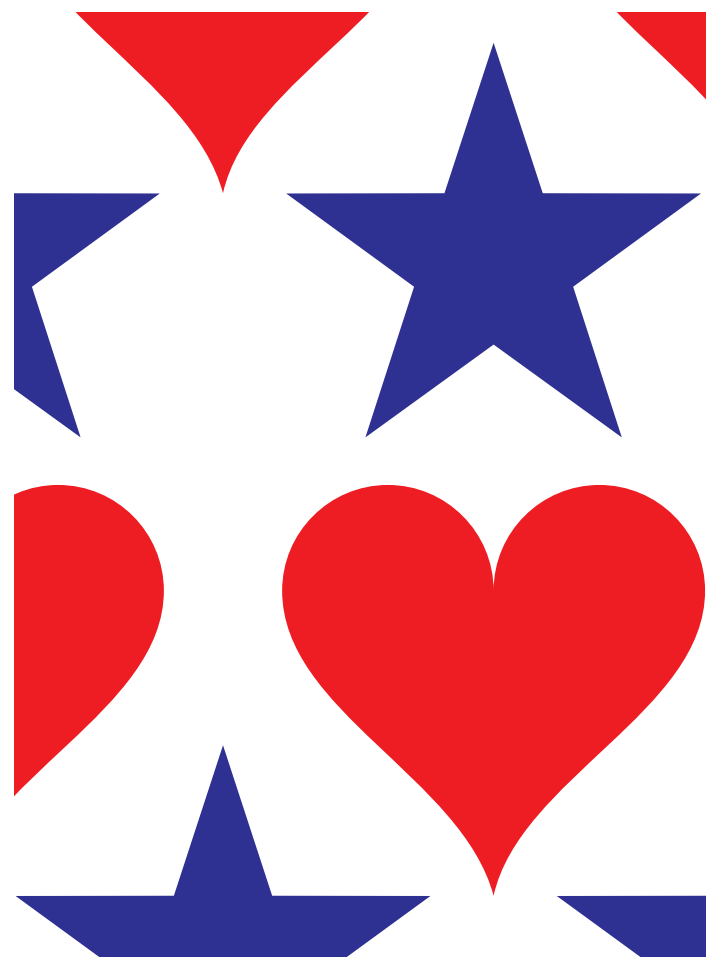
GREELY MYATT

Thuis in het Heartland

Ik woon in Memphis, Tennessee – precies in het midden van de Mid-South op de oevers van de Mississippi. Ik ben geboren in Mississippi, ten zuidoosten van Memphis, en heb daar – ondanks vele reizen – het grootste deel van mijn leven doorgebracht. Ik zou graag uitleg geven over het Heartland aan een publiek dat er niet vertrouwd mee is, maar weet niet waar te beginnen. In mijn kunst spreek ik met non-verbale middelen over dit 'thuis', maar ik weet ook zeker dat ik daarmee bij lange na niet het hele verhaal vertel.

Geschreven met een kleine letter betekent heartland voor mij thuis. Thuis is wat ik ken, waar ik me op mijn gemak voel en wat me raakt. Geschreven met een hoofdletter heeft Heartland een bredere betekenis: dit project waarvan ik tot mijn vreugde deel uitmaak. Het geeft me de kans mijn werk aan een nieuw en ander publiek te tonen. Ik vermoed dat een buitenstaander zelden aan dit gebied zal denken. Maar dankzij een andere jongen uit Mississippi die naar Memphis trok – Elvis – denk ik dat dit gebied toch gemakkelijk te plaatsen is, al is het moeilijk te begrijpen.

Ik kan niet zeggen dat ik in mijn werk de Mid-South concreet probeer weer te geven, maar dit speelt absoluut wel een rol in mijn werk. Deze plek dringt overal door, hij omarmt je volledig! Alles, van de benauwde vochtigheid tot de overweldigende geuren en geluiden, beïnvloedt de wereld hier. De lucht is zwaar, het tempo laag, maar het leven is hier zoet en moet worden gekoesterd. De materialen die ik gebruik komen hiervandaan, met

hun eigen lokale kleuren. Ik ben waarnemer van beroep en ik maak werk dat niet alleen visuele prikkels weerspiegelt, maar ook geuren en geluiden. Al deze zintuiglijke waarnemingen geven het werk smaak, als bij koken, en hopelijk leidt dat tot een goede stoofpot.

Als kunstenaar wil ik dat je evenveel om iets geeft als ik. Om dat te bereiken maak ik werk dat vertrouwd is, maar ook een beetje vreemd – mysterieus en, naar ik hoop, poëtisch. Ik wil dat het werk op verschillende niveaus toegankelijk is, via het materiaalgebruik en de vormbehandeling, met bewuste verwijzingen naar kunst door de tijd heen, maar ook beziel door diezelfde geschiedenis. De sculpturen en installaties die ik de laatste jaren

heb gemaakt verwijzen naar thema's die variëren van Hoog Modernisme en actuele kwesties tot het landschap (zowel fysiek als cultureel), muziek, grappen en cartoons. Ik heb steeds geprobeerd kunsthistorische verwijzingen te combineren met streekeigen invloeden. Als autochtone plattelandsbewoner heb ik groot respect voor werk dat met de hand gemaakt en door het hart en het oog geleid is. Maar ik zie ook het belang van de geest in dit proces. Om het zo eenvoudig en direct mogelijk te zeggen: bij het maken van kunst probeer ik gebruik te maken van de hand, het oog, het hart en de geest.

Werk van kunstenaar Greely Myatt (woont en werkt in Memphis, Tennessee) is te zien in de tentoonstelling Heartland in het Van Abbemuseum in Eindhoven.

Greely Myatt, Cleave, 2002-2008, in The University of Memphis Art Museum, 2002

SMART MUSEUM OF ART

The Smart Museum of Art in Chicago. Foto Andrea Baer

Heartland biedt het Europese publiek de gelegenheid te kijken hoe kunstenaars hebben gereageerd op een gebied dat in het midden ligt van een breed continent. Europeanen, die in eerste instantie het leven (en fictieve beelden van het leven) aan de Oost- en Westkust van de Verenigde Staten te zien krijgen, kennen meestal niet het 'echte' Amerika – dat grote gebied tussen de ver uiteen gelegen randen van deze natie. Dit project biedt daarom een unieke kans meer inzicht te krijgen in een Amerika dat complexer en rijker geschakeerd is dan vaak wordt onderkend. Bovendien verheugt het Smart Museum of Art zich op de nieuw samengestelde presentatie van de tentoonstelling hier in de Verenigde Staten in 2009.

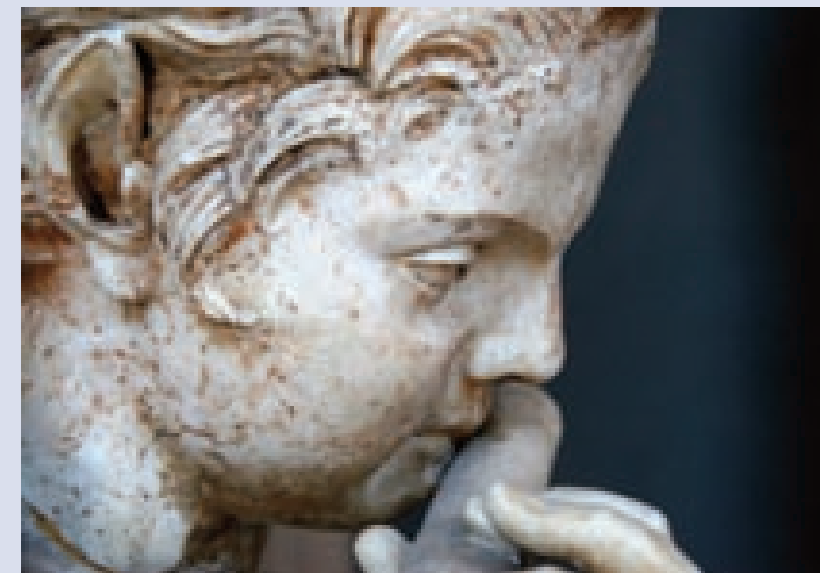
Het Smart bevindt zich in Chicago, in de Verenigde Staten zelf vaak omschreven als 'de meest Amerikaanse stad' en hoe dan ook de grootste, belangrijkste stad in het midden van het land. In het buitenland is Chicago wellicht het meest gekend vanwege haar uitzonderlijke architectonische en muzikale erfgoed. Onze stad onderhoudt een rijke gemeenschap van beeldend kunstenaars, van wie er vele niet alleen

aan deze tentoonstelling deelnemen, maar van wie het werk ook is opgenomen in de permanente collectie van het Smart Museum. Daarnaast biedt Chicago een thuis aan een bonte verzameling immigranten, én aan Barack Obama. Allemaal maken ze deel uit van het verhaal van het Amerikaanse Heartland. Vandaar dat Chicago de aangewezen Amerikaanse locatie is voor deze tentoonstelling.

Als kunstmuseum van de University of Chicago, een van de belangrijkste onderzoeksuniversiteiten van Amerika, heeft het Smart ook speciale belangstelling voor projecten die liggen op het kruisvlak van kunst en ideeën. We kunnen bogen op een traditie van fascinerende thematentoonstellingen op het terrein van beeldende kunst. Heartland is in alle opzichten een project in de geest van avontuurlijk onderzoek die zo kenmerkend is voor het programma van het Smart Museum.

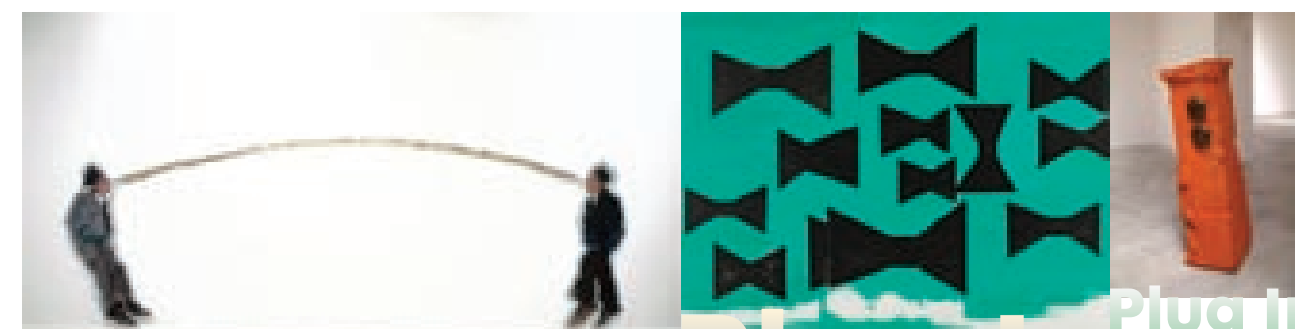
Anthony Hirschel, directeur van het Smart Museum of Art van de University of Chicago. De tentoonstelling Heartland zal in aangepaste vorm van oktober 2009 tot januari 2010 in het Smart te zien zijn.

We take care
of your Art & Musical Instruments

Passionate about Art
Professional about Insurance

www.axa-art.nl

Plug In

Opening
04/10/08
15.00 - 21.00

Plug In is de naam voor een spraakmakend tentoonstellingsproject waarin de collectie moderne en hedendaagse kunst van het museum op een nieuwe, experimentele manier in steeds wisselende presentaties wordt getoond.

vanabbemuseum

'en als ik alles
heb gezien..'

'dat heb ik al
geregeld'

DELA
voor elkaar

**KLASSIEKE
MUZIEK WEEK**
LIEVER LIVE
31-10 T/M 9-11 2008

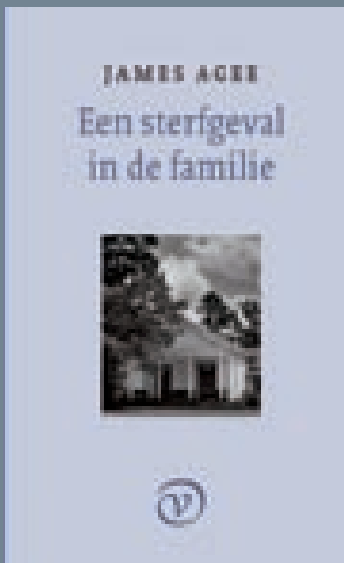

LIEVER LIVE! - Tussen 31 oktober en 9 november nodigen de concertzalen u uit om de magie van een klassiek concert te komen beleven. Naast klassieke concerten heeft de Klassieke Muziekweek u nog veel meer te bieden zoals: gratis concerten op NS stations, een gratis attentie voor iedere bezoeker, ontmoetingen met dirigenten en musici, rondleidingen achter de schermen, tangosalons, lezingen en workshops. Kijk voor de activiteiten bij u in de buurt op WWW.KLASSIEKEMUZIEKWEEK.NL.

AMERIKA BIJ VAN OORSCHOT

Een grondige analyse van hoe Amerika en Europa zich nu verhouden en zullen gaan verhouden. Door Amerikadeskundige Ronald Havenaar.

Een Amerikaanse klassieker eindelijk vertaald: *Een sterfgeval in de familie* verscheen postuum in 1957 en won onmiddellijk de prestigieuze Pulitzer Prize.

Verschijnt voorjaar 2009

WWW.VANOORSCHOT.NL

**Colofon
Magazine Heartland**

Redactie: Ralph Kits (eindredactie), Nicole de Boer, Clare Butcher, Charles Esche, Ramona Kun-Kuti, Kerstin Niemann, Jeannine van Tienen, Frank Veenstra

Ontwerp: 75B
Druk: Roularta Printing nv

Met bijdragen van: Matt Bakkom, Jeremiah Day, Jan Donkers, Charles Esche, Hardland/Heartland, Anthony Hirschel, Scott Hocking, Carol Jackson, Matthew Day Jackson, David Kleijwegt, Miryam van Lier, Ron Linker, Ad van Meurs, Frank de Munnik, Marjetica Potrč, Greely Myatt, Kerstin Niemann, Maarten van Rossem, Stephanie Smith, Alec Soth, Angeliqve Spaninks, Frank Veenstra, Wim Vringer, John Weeden

Vertalingen: Auke van den Berg, Olaf Brenninkmeijer/Bookmakers Vertalersteam, Michael Gibbs, Vic Joseph

Foto-credits: Andrea Baer, Matt Bakkom, Otto Berchem, Charles Esche, Hardland/Heartland, Carol Jackson, Matthew Day Jackson, Gagosian Gallery, Regina te Grotenhuis, Scott Hocking, Jacques Laureys, Ruud Lips, Kerstin Niemann, Panopticon Gallery, Picasa-webalbums, Protetch Gallery, Bram Saeys, Tod Seellie, Wendell Seitz, Alec Soth, The University of Memphis Art Museum, John Weeden, Eli Ping Weinberg

Project Heartland

Conservatoren tentoonstelling Heartland: Van Abbemuseum: Charles Esche en Kerstin Niemann Smart Museum of Art, University of Chicago: Stephanie Smith

Programmeurs muziekprogramma Heartland: Muziekcentrum Frits Philips Eindhoven: Frank Veenstra en Ad van Meurs

Foto-expositie Ernest C. Withers samengesteld door: Frank de Munnik

Muziekcentrum Frits Philips Eindhoven
Publieksingang:
Heuvel Galerie 140
Postbus 930, 5600 AX Eindhoven
Informatie & reserveren:
+31 (0)40 244 2020
bespreekbureau@philipshall.nl
Openingstijden kassa:
ma t/m za 12.00-17.00 uur,
tijdens concertavonden:
vijf kwartier voor aanvang tot één kwartier na aanvang van een concert
Telefonische bereikbaarheid:
+31 (0)40 265 5600,
ma t/m vr 11.00-17.00 uur,
za 12.00-17.00 uur,
tijdens concertavonden tot 19.00 uur
www.muziekcentrum.nl

Van Abbemuseum
Bilderdijklaan 10, Eindhoven
Postbus 235, 5600 AE Eindhoven
+31 (0)40 238 1000
Openingstijden:
di t/m zo, 11.00-17.00 uur,
do avond tot 21.00 uur
www.vanabbemuseum.nl

www.heartland eindhoven.nl
<http://heartland.vanabbe.nl>

Partners Heartland

muziekcentrum
FRITS PHILIPS EINDHOVEN
vanabbemuseum

Bijdragen

Rhodes College Center for the Outreach in the Development for the Arts

Memphis College of Art, Memphis

MU, Eindhoven

Heartland is mede mogelijk gemaakt door de Gemeente Eindhoven en de Mondriaan Stichting, Stimuleringsfonds voor beeldende kunst, vormgeving en cultureel erfgoed.

gemeente Eindhoven

Mondriaan Stichting
(Mondriaan Foundation)

WELCOME TO
HEART
LAND

heartland eindhoven.nl

muziekcentrum DE PHILIPS EINDHOVEN **vanabbemuseum**